Butun dunja proletarları birləşiniz!

ƏZƏL ƏZBƏKİSTAN

ajrım bahası 5 tijin

Özbekistan mərkəzi fırqası, Samarqand Okrug fırqası, Özbekistan mərkəzi icraqımı. və Özbekistan mərkəzi kəndlilər şurasının fikir tarqatucusu

1925-inci ildən nəşrə başlayıb

abuna bahası

1 ayda		3 ayda		6 ayda		1 ilda	
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər

Başqarma
Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
Baş kənter: fırunza kəcəsi 8.
tilifun mühərrir—586
məs'ul katib—587
baş kənter—17

№ 73 (1569) Seşənbə, 1 nci Əprel 1930-inci il! № 73 (1569)

Məskəvdən tiligrəf arqalı

Germənijədə kəttə kəalitsijə quladı

Germən Myller hykyməti—kəttə kəalitsijə hykyməti (hər xıl fırqalarının vəkillərindən tyzulgən hykymət) quladı. 1928-nci il ijyn ajında, parlament sajlavları solqa qarab zor burulıb jasaqandan sonı tyzylgən hykymət, 2 ildə jaqın jasadı bıraq, şu vaqt icində bu hykymət özinin məhkəmligigə ınanmaj keldi. Cynkii burçuazjanın iki baş fırqası: Kətəlik mərkəzii və xalq fırqası bu hykymətgə qatıljan aralaşmaj qojdılar.

Kəttə burçuvazıja, hykymət teppəsigə cıqqan sosıjal demokrətlər burçuazıja nuqtaısı nazarından özlərinin „bəlaqtgə erişkənini" ısbat qılar mikin, deb kytib tyrdı. Sosıjal demokrətlər bunı çydə tez ısbat qıldılar. Ular kəəltsijə hykyməti tyzylgəninin ikinci kynijaq, sajlav aldından bergən və'dələrini unutdılar. Ular, şu və'dələrigə xılaf rəvişdə məşhur brunıınos krəjsir (zrhli uruş kəməsi) ni quruş ycyn kərəkli aqcanı verdilər. Ular kən malja ıslahatı toqrısında „qın" dejəlmədilər. Halbikii, bu toqrıda sajlav aldı prygrəmmələridə qıcqırıb, həmməni kər qılqan edilər. Faqat, sosıjal demokrətlər „dəvlətni ıdara qılarlıq balaqatqa jetkənini" ısbat qılqacqına, kəttə burçuazjanın fırqaları kəttə kəəlitsijəni mystəhkəmləşgə razı oldılar.

Xoş, Germən Myller hykyməti nimə səbəbli quladı? taşqarıdan qaraqanda, sosıjal demokrətlər bilən xalq fırqası ortasında işsizlərgə berilətturqan jardamının mıqdarı toqrısında cıqqan „həl bolmasılıq" çançal bunqa bahana bolıb kərinsə-də, bu faqat taşqarı tamandaqı bahanadır, Buna səbəb bolqan nərsə, əsildə—Germənijəni qaplav alqan ıqtısadısı tənlik byjyk işsizlik, kəpitəlnin proletarajat ystigə zor hyçym jasavı və məmləkətdəgi sinfii qarama—qarşılıqlarının keskiniləşyvidir.

Başında sosıjal demokrətlər turqan kəəlitsijə hykyməti kəttə burçuazjanın bytyn prygrəmməsini „xob deb bəçərib keldi. U Jyng planının qabul qılınışını tajjarladı. Kəttə kəpitəlnin malıja prygrəmməsini bəçərişgə ornadı, burçuazjanın ahvalını jenillətdi, Germənijə mehnətkəşləri ystigə jəni jyklərni atdı (qıncır salıqlarının və cetdən kirgizilyvci matlubat malları pəslinəsini artdırır və qajrılar). U, burçuazjanın işsizlikdən ıstraxavanıjanı kəməjtiriş toqrısında qalqan hykimlərni məçbyrii ətkəziş sajısatı bilən işcilərnin kəpitəlizm rətsijənəlizətsijsigə qarşı bolqan hər qandaj urunışının boqdı, mehnət ekisplətətsijəsini kycəjtirdi. Sosıjal demokrət kəsəbə sajuzları bilən birlikdə u, ıqtısadı istəckələrgə jol bermədi; sosıjal demokrət pəlisəsinin jardamı bilən, işcilər sinfinin ınqılabı kyrəş jolıdaqı hər bir urunışının qanqa bulqadı. Bıraq bu caralar Germənijədəgi ınqılabı kətərilişni toqtata almadılar.

Sosıjal demokrətlər fırqası vəzirlik mənsəblərigə, şular bilən baqlanqan byjyk ımtıjazlarqa və fırqa ycyn berilətturqan imkanijətlərgə tiş—ıtırnaqları bilən japışdı. Sosıjal-demokrət vəzilər kəttə kəpitəlnin bytyn tələblərini bəçərişgə tajjar edilər. Xalq fırqasının, işsizlik ıstraxavanıjası və ıçtımaı ıstraxavanıjadan qalqan—qutqanlarını bitiriş ycyn qattıq hyçym jasaşdan maqsəd—Germənijə işcilərinin iş haqıqa kəttə hyçym jasas ekənini çydə jaxşı bilgən sosıjal-demokrət vəzirlər, burçuazıja fırqalarının işsizlik

KLOXOZLAR RAPORTЬ

ئۇرۇغلىق بىركز!

«ئو» شىمالىق بىر بىريگىده ئاغزاسى يازادى:

«شكرامدى رايوننىڭ مېۋىلى، سەكەر تېپە قىشلاقلاردا 105 خو- جالىقدان عبارات دېھقانلار ياقىندا «ئىنقىلاب كوچى» ئىسملى بىركولخوز تۇرىدىلەر.

بۇ يىل كولخوز 110 مېكتەر با- ھارى ئېكىش ئۈچۈن شەرتنامە قىل- غان بولسا ھەم، يۇقىنقا ھەلىگىچە ئۇرۇغلىق پۇل بېرىلمەدى. پىلان بويىنچا 220 پۇت باھارى بوغداى ئېكىشى كېرەك، لېكىن ئۇرۇغلىق كەمچىل بولغان سەبەبلى 17 نچى مارتىغاچا فاقات 76 پۇت بوغداى ئېكدى. كولخوزنىڭ يېرى 250مېكـ- تەر بولۇپ، پاختا ئېكىش ئۈچۈن فاقات بۇنىڭ 96 مېكـتەرىگەنىدە شەرتنامە قىلىنىغان. كولـخوزنىڭ يېرلەرى سېھر سۈۋ چايدا بولغانلىـ- قىدان، پاختا ئېكىش ئـۈچۈن بو مىقدار چۈدە ئار. پاختا ئېكىلە تۇر- غان يېرلەر ھەلى ھەيدەلـمەگەن، ئاندىغان چىگىنىلەر تازالانماغان، ئاۋروپا ماشىنالاريدان بىراتتا ھەم يوق، خىسابات ئىشلەرى چاتاق، رەھبەرلىك ئىشلەرى سۈست.

«مىكبايىف» كولخوزى

شو رايوننىڭ «ئايگۇلىمىغالى»، «تاسقولتان» قىشلاقلاردىغى 141 خوجالىق بىر بولۇپ «مىكبايىف» ئىسمى بىلەن بىر كولخوز تۈزگەن ئېدىلەر. ھازىر بۇ كولخوز100 پېرە- سەنت باھارى ئۇرۇغلىق بىلەن تەمىنلەندى. بىراق، ئاغزالار ئارا- سىدا ئۆمۈملەشكەن ھايۋانلار ئۈسـ- تىدە «مەنىكى-سەنىكى» ماۋام ئېتە- كەن سەبەبلى، باھارى ئېكىن ئىشـ- لەرى بوش يارايتىر. پىلاندا باھارى بوغداى 402 مېكتەر، بىراق، 19 مارتىغاچا 175 مېكتەر ئېكىلدى. بۇ- نىڭ ئۈچۈن ياخشى رەھبەرلىك ۋە ھەمەلى چارالار كېرەك.

كولخوز 849 مېكتەر سۈۋلىك يېرگە ئېگە، بۇنـدىن فاقات 359 مېكتەرگە شەرتنامە قىلدى. شەرتنا- مىنى ئۇرۇغلىق چىگىت، پۇل ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن يۇقىدىلارنىڭ ھەممە- سى ئالغىنى؛ لېكىن، پاختا مايدا- نىڭ ھەلى ئۈچۈن بىرى ھەم ھەيدەلگىنى يوق. بۇندا ئاۋروپا ئاسـ- بابلارى يېتىرلىك ئېمەس. كولخوزدا ئەنچە كۆمسومول ئاغزالارى بار بول- سا ھەم، يەنچىكە ئەشكىل قىلىنما- غان؛ رايون ياشقوم بۇ ھاقدا چارا كۆرسە كومسومولار تاماندان كول- خوزغا ئەشكىلى رەۋىشدە ياخشى پاردام بېرىلىپ تۇرىلار ئېدى.

«يەڭگى مەھنەت» كولخوزى

رايوننىڭ «قايتىرما» قىشلاقىداغى «يەڭگى مەھنەت» كولخوزى 85 خو- جالىقدان عبارات بولۇپ، ياشقا كول-خوزلارغا قاراغاندا بۇ - باھارى ئېكىشكە بۇرۇنىرەك كىرىشتى. شۇ- نىڭ ئۈچۈن17 نچى مارتىغاچا پىلاندا بولغان 250 مېكتەر يېرنىڭ 170 مېكتەرىنى ئېكىپ قويدى. كولخوز ئاغزالارى ئىشكە ياپىياسىغا ياپىشـ- قانلار، ھەر خىل ماشىنالاردان قاي- دالانىش يوللارنى بىلەدىلەر. كول- خوزدا سۈۋلىك يېر 250 مېكـتەر؛ پاختا ئېكىش ئۈچۈن بۇنىڭ 105 مېكتەرىگە شەرتنامە قىلىندى. پاختا ئېكىلەتۇرغان يېرلەرنىڭ ھەممەسى كۆز ۋاقتىدا بىر مەرتىبە ھەيدەلگەن. شۇنىسى بارەكى چىگىتدەن ھەلى دەرەك يوق.

2-3 كولخوزغا بىتتەكىنە ئەگـ- رەنوم بېلگىلەنگەن، شۇنىڭ ئۈچۈن «يەڭگى مەھنەت» ئۈنىڭ تاماندىدان چۈدە ئاز-ھەر زاماندا بىر مەرتىبە رەھبەرلىك ئالادى؛ يەنە ئەگرەنوم بېرىش كېرەك.»

بىرىگەدەلەردەن «تىنىمەس» يازادى:

«ئاقداريانىڭ دەھبەد دەھىشىدە تۈزىلـگەن «كەلىنىن» كولخوزىدا بولۇپ 15 تەگىنە ئاغزا بار ئېدى، بۇ يىل كەمپەنىيە ۋاقتىدا 300 خو- جالىققا يېتىدى. كولخوزداغى كەمپا- غال ۋە ئورتا دېھقانلارنىڭ ئىش ھايۋانلارى 200 گە ياقىن بولۇپ، ھەممەسى ھايۋانات ئىستەنىسىسىگە توپلاندى. بۇ ھايۋانلاردان كوپلەرى -ئاۋىنىقسا ئالار ئىشكە يارامى يا- تىرلار. بۇلارنى باقىش ئۈچۈن دوخ- تور يوق. ئاتىغا ھەم، ھوكۇزگە ھەم ئارپا پاخال بېرىلەدى. بېلگىلەنگەن ئەگرەنوم ھەلى كېلىگەن ئېمەس. شۇنىڭ ئۈچۈن كولخوز ئاغزالارى قايسى يېرىنى ئەمە ئۈچۈن ھەيدەئـ- لەرنىنى بىلمەسدەن ھايۋانلار».

سەرى ئاسىيا ئېكىن ئېكىش ۋەكىلى «س. ح.» يازادى:

«سورخان داريا ئوكروگ، سەرى ئاسىيا رايون قىشلاقلارىغا چىقارىلـ- غان ئېكىن كومىسسىيە ۋەكىللىرىگە تېكىشلى رەھبەرلىك يوق. قىشلاق- دان زەرور ئىشەر ئۈچۈن رايونغا ئۈشەمەككە سەرە ئىجازات بېرىلمەيدى ۋەكىللەر 80 قانلا ماغلومات يازىب بىر مەرتىبە ھەم جاۋاب ئالالمايدىر- لار. پاختا ئېكىلەتۇرغان جايلار ئىگـ- رەنومىلەر بىلەن تەئمين قىلىنغان ئېمەسلەر. ھازىردا باھارى ئېكىش تامام بولا يازدى. دېھقانـلارنىڭ ئۈيىدە 5 قاداق زىغىر بولسا ھەم ئالىب سېپىلدى، شۇندىاى بولسا ھەم ئۇرۇغلىق زىغىر يېتىشمەى، ئۇنغا بېلگىلەنگەن يېرلەردەن ئەنچەسى ئۇرۇغ كۆتىب تۇرماقدا! شۇنىڭ ئۈ- چۈن 100 قوش ئىشسىز. ئەگرەنوم يوقلىغىدان ھەر كىم ئۈز باشىچا ئىش قىلا يانىر. قىشلاق ماشىنا ئاسباب- لارى ھەلى تارقالماغان، پاختا ئېـ- كىش ئىشـلەرىگە ھەلى ھەرەكەت يوق. بۇ كەمچىلىكلەرنى رايون ئېـ- كىن كومىسسىيەسى نەزەرگە بەتىرىشى كېرەك».

قاراكول رايوندىدان موئىمىندى يازادى:

«بوخارا ئوكروگى، قاراكول رايو- نىغا قاراشلى زىيادات قىشلاقىغا كوكلەم ئېكىن كومىسسىيەسىدەن بىر ۋەكىل كېلىپ، قىشلاق شورالىسى يانىدا 7 كىشىلىك بىر كومىسسىيە تۈزدى. كومىسسىيە 14 نچى فېۋرالدان ئىشكە باشلادى. شۇقىشلاقدا بولغان مەكتەب ئوقۇچىلاردىدان 15 تەسىنى سەفەر بەرلىك تارقاتىدا ئالدى، قىشلاقلارغا تاشۋىقات ئۈچۈن چـ- قاردى.

رايوندان بېرىلگەن پىلان بو- يىنچا 2 مىڭ 840 تاناب پاختا، 260 تاناب غوزار ئېكىلىشى لازىم بولسا ھەم، كەمباغال ۋە بەترەكلەر- نىڭ جىددى ئاغمالىياتى بىلەن 300 تاناب ئاشىق بەچەرىش ئۈچۈن زە- يەكلەر تاپشىرىلدى. ھازىر 2 مىڭ 108 تاناب يېر سۈغارلىپ پاختاغا تاييارلاندى، بىر مىڭ 325 تاناب يېرگە پاختا نورى سېپىلدى، بىر مىڭ 365 تاناب يېر ھەر خىل ئوتلار، خاس-چوپلاردان تازالاندى.

كومىسسىيەلەر تاماندىدان يېرلەر تېكشىرىلمەكدە، ھازىر 2 مىڭ 358 تاناب يېر تېكشىرىلىپ تۈگەدى.

ئوزبىكستان مەركەزى كونترول كومىسسىيە- سىنىڭ پرىزىدىيومى ۋە ر. ك. ئى. خالق كو- مىسسىرلىگى كوللىگىيەسىنىڭ بىرلەشكەن ئول- تۇرىشىنىڭ قارارى

1930نچى يىل 27نچى مارت، ش. سامارقاند

«ئوزبىك چارۋاچىلىق سايوزى تاماندىدان ئىش ھايۋانلارىنى تاييارلاش ئىشىنىڭ باريشى ھاقىدا»

1. تەكىدلەنسۇن،كىم:

ئا) ئىش ھايۋانلارىنى ئالىب كېلىش پىلانى ئوزبىك چارواچىلىق سايوزى تاماندىدان بەجەرلەمدى، ئوزبىكستانغا تەلەب قىلىنغان 10,000 باشدان فاقات 1700 باش ھايوان كېلتىرلدى.

ب) ئوزبىك چارواچىلىق سايوزى، ھايوانلارنى مەھەللى ب-ازاردا تاييارلاشغا ئىمكان بولسا ھەم، بۇ يولدا ھەرەكەت قىلىشغا ئىستەمەدى.

و) ئىش ھايوانلارنى تاشوتىشنىڭ نەھايىتىدا يامان ئەشكىلىتىلـ- گەنى ۋە بۇنىڭ نەتىجەسىدە ئۇلارنىڭ ھەقتەلەر داوامىداسۇۋ ھەم يەمسز قالغانى كورسەتىلىسۇن.

ى) ئوزبىك چارۋاچىلىق سايوزى خالقنىڭ ئىش ھايۋانلارى بىلەن تەئمىنلەنىشىنى بۇزدى، ئارتقىچا ئاتلارنى بۇخارا ۋە زەرەفشانغا يۇ- باردى، كېسكىن سۈزەتدە ئەختىياج كورگەن ئوكروگلەر پىلانىنى تولا بەجەرمەدى. بۇنىڭ بىلەن كوچوچى كولخوزچىلار ئورتاسىدا ئىستەلمەيـ- تۇرغان سىياسى ئاھوال روھىيەلەرنى پەيدا قىلدىردى.

2. يۇقاردا كورسەتىلگەنلەر ئوچۈن ئوزبىك چارواچىلىق سايو- زىنىڭ ئوپىرەتىفىبولىم مۇدىرى: ريۋنىير سود مەسئۇلىيەتتىكە تارتىلسۇن.

3. ئوزبىك چارۋاچىلىق سايوزى ئىداراسىغا، ھايوان تاييارلاۋچى خادىملاردىدان قايسىلارىنى مەسئۇلىيەتكە تارتقانى تۈغرىسىدا 2 كۈن مۇددەتنى بىلەن ر. ك. ئى. خالق كومىسسىرلىگىگە ماغلومات ئاقدىم قىلىش ئەكىلىنى ئېتىلسۇن.

4. ئوزبىك چارۋاچىلىق سايوزىنىڭ ئىدارا ئەاغزاسى - ووليـ- كوفنىڭ، ئوكروگ پاختا سايوز تاماندىدان خالقغا ھەلى تارقاتىلماغان ئالارنىنى سۈرخان داريانىغا يۇبارىش ئۈچۈن، بۇخارانغا بىر خادىم كەمەندىيـ- روفكە قىلغانى تۈغرىسىدا بىلدۈرگەن بايانى مەغلوماتقا ئالىنسۇن.

ئۈز كومىرقا مەركەزى كونترول كومىسسىيە رەئىسىنى: بالتابايف

فرونتدان خابار

كەتتە قورغان. زەرەفشان ئوك- روگىنىڭ 4 رايوندىدا يېر ھەيدەلىب بولدى ۋە باھارى دانلار سېپىلدى. خاترچى رايوندىدا شەرتلەنگەن مايدان ھازىرچا 45 پرەسەنت، كەرمەنەدە - 75، كەتتە قورغاندا-73 ۋە نۇر ئا- تادا-25 پرەسەنت ئېكىلدى.

تاشكەنت. ئوزبىك چارۋاچىلىق سايوزى تاشكەنت ئوكروگىدە يەڭگى سوغارىلغان يېرلەرگە كوچوچى دېھـ- قانلار ئۈچۈن كەمپەنىيە باشلىغاچا ئىش ھايۋانلارنى يېتەكەزب بېرىشى لازىم ئېدى. ھازىر ئۇرۇغ سېپىشكە كىرىشىلىپ، ئاتلارنىڭ كېلىش مۇد- دەتلەرى كوبدەن ئوتكەن ئېسەدە، ئۇلار ھەلى ھەم يوق. ئوزبىك چار- ۋاچىلىق سايوزى ئوز ۋاقتىدا تاييارلىق كورمەگەنىدەن، كوچكۈچىلەر ئىش ھايۋانلارنىنى ئالالمادى تۈزادىلار. كوچكۈچىلەرگە ئىش ھايۋانلارى بە- رىلمەگەندە، تاشكەنت ئوكروگىدە يەڭگى سۈغارىلغان يېرلەرنى ئىشلەتىش پىلانى ھەم بۇزىلا چاق.

مەركەزى ئېكىن كومىسسىيەسى سامارقاند ۋە سۈرخان داريا ئوكروگـ- لەرىدە، شۇنىڭدەك كوك ئارال ساۋ- خوزىدا باھارى پاختا مايدانىنى كې- گەيتىرشكە قارار بېردى.

سامارقاند ئوكروگىدە باھارى پاختاكارلىق 2000 مېكتەر كې- گەيدى. بۇلاردان مەتەن رايوندا- 1000 مېكتەر، جىززاخدا-500 مېكتەر، يەڭگى قورغاندا- 300 ۋە ئورگۇتدە - 200 مېكتەر. سۈرخان داريادا ئېسە 1500 مېكتەر پاختا مايدانى غالىلا ئېكىلەرىنى قىسقارتىش خىساپىغا كې- گەيتىرىلەدى. كوك ئارال ساۋخوزىـ- داغى ئىشلەر ھەم شو رەۋشچە ئوتـ- كەزىلىب، باھارى پاختا مايدانى 400 مېكتەر ئاشادى.

سەبزەوات ئېكىلەرنىنى شەرتلەش پىلانى خاوف ئاستىدا قالاياتىر. شەرتـ- لەش ئۈچۈن سەرمايا 1 نچى فېۋ- رەلگىچە بېرىلىشى لازىم بولسا-دا، ئوزىپىلاداۋىنسايوز ئۈنى ھازىرغاچا ئالغانى يوق. بىنابەرين، چايلارھەم شەرتلەش ۋە ئۇرۇغلىق تاييارلاشغا سەرمايا ئالا ئالمادىلار. قوقان رايوندا- كەرتوشكە بولماغانلىدان، شەرتلەنگەن مايدانىنىڭ ئېكلىمەى قالىشى ئېتىمال. ئېكىن پىلانىنى بەجەرىش ئۈچۈن بىرنچى ئەپرىلگىچە ئېك كەمى 10 مىڭ پۇت كەرتوشكە ۋە 7 مىڭ پۇت ئۇرۇغلىق تەلەب قىلىنادى. ئەندىجان ئوكروگى ۋە باشقالاردا ھەم شۇندىاى مەنزەرەنى كورەمىز.

سامارقاند ئىستەنسەسىدە، كوكلەم واقتىغاچا تاماملانا تۈرغان بىناكارلىك ئىشلەرىگە بېلگىلەنگەن 10 ۋاگون يۈك توپلانماقدا.

تاشكەنت، زەرەفشان ۋە بۇخارا ئوكروگلەردە، پىللە قۇرتىتاتۇرغان جايلار بىناسى ئۈچۈن ھەلىگىچە جاى ئاجرەتلىگەنى يوق.

فارغانا ئوكروگىنىڭ قۇداش ۋە قوقان رايونلاردا مەھەللى خۇكۈمەت ئىدارالارى ئارىق تازالاش يولىدا ھەشىر ئوتكەزمەدىلەر. شۇ سەبەبلى ھازىر، ئىشچى كۈچلەرى يېتىشمەى بۇ ئىش بۇزىلا ياتىر.

نەپەت سېندىكەتىنىڭ ئەندىجان سىكەلەدىدە ماشىنا مايى سىرە يوق. ئاھوال شۇندىاى ئېكەن، ترەكتورلەرنىڭ توختاۋسز ئىشى ئەئمىنلەنە ئالادى، دېب بولمايدى.

تۇرتا ئاسىيا زەربدارلارىيغىنىدا

كارخانالاردىمزدا زەربدارلىق ھەرەكەتى

فرقاۋۇد كەسەبەتەشكىلاتلارى زەربدارلىق ھەرەكەتىگە ۋە سوسىيال مۇساباقاسىغا يارداملىشىدىلەر

تاشكەنت (ئۈز شوعبەمىزدەن). ئورتا ئاسىيا زەربدارلارىنىڭ يىغىنىدا بولدىيوۋە لينوين ئورتاقالارنىڭ داۋـ- لادلارى يۈزەسىدەن ئاچىلغان مۇزا- كەرەلەردە ۋەكىللەر ئوز كارخانالارى- داغى زەربدارلىق ۋە سوسىيال مۇساباقاسى ئىشلەرىنىڭ قاندەاى ئەھۋالدا ئېكەنلىگىنى سويلەب بېردىلەر.

قزل ئاۋۋات تىمور يول مەستىرىسـ- كويلەرىدەگى زەربدار ئىشچى سىمو- نى ئەيتەدى:

- خازىردا بزنىڭ كارخانامزدا1800 زەربدار بار. زەربدارلىق ۋە سوسىيال مۇساباقاسى بىر مۇنچە توسقىلقلارغا ئۇچراشىغا قاراماسدان، بۇ مايدانىدا بۇ كەتتە يۇتقىلارغا ئېرىشدىك. مەسەـ- لەن، نورما بوينچا بر پاراۋوز ئورتا ۋە جارى ويمونىدەن 37 كۈنىدە قارلىشى لازم بولغانى ھالدا، بزنىڭ كۈندە چىقارامز. ئىشچىلەرنى ئازىق ئاۋقات ماللارى بىلەن تەئمىنلەش ئىشى چۈدە يامان قويىلغان. بۇ ئەر- سە - مۇساباقا مايدانىدا غايرات كورسەتۈچى زەربدار ئىشچىلەرگە خىـ- لى يامان ئەئسىر قىلادى.

كراسنوۋودسكى دېپوسىنىڭ زەربـ- دارى مىنكىن ئەيتەدى:

- بزنىڭ مەستىرسكويەزدەئىشلەۋـ- چى ئىشچىلەرنىڭ 20پرەسەنتى زەربـ- دارلار قاتارىغا ئوتۈدى. يەنەۋەز-فېۋرال ئايلاريدا ساناعات ۋە مالىيا پىلانى 33پرەسەنت ئاشقى بەجەرلىدى. سو- سىيال مۇساباقاسى مەسىئەلەلەردە مىستىكومىدزنىڭ ئەشى قانىقارلىق ئېمەس.

«ئورتاق» ئەمەكى فەبريكەسىنىڭ ئىشچىسى ئەيتەدى:

- خازىردا «ئورتاق» فەبريكەسـ- دە 20تە زەربدار بريگەدە بار. سوسسىيال مۇساباقاسى مايدانىدا بۇ كەتتە يۇتقىلارغا ئېرىشدىك. گىلزەتسىيىـ- دەگى ئىشچىلەر ئىلگەرى 2دەستـ- گاھدە ئىشلەسەلەر، ھازىر 3دەستگاھدە ئىشلەيدىلەر. بۇنىڭ نەتىجەسىدە بۇيۇل فەبريكەنىڭ بر نىچە مىڭ سوم پۇلى تىجەلەدى. سوسىيال مۇساباقاسى ئىشـ- چىلەرنىڭ خىزمات ھالارى ئارتىشغا ھەم سەبەب بولدى. ئوزبىك ئىشچىخاتىن- قزلارى مۇساباقا نەتىجەسىدە ئوزلارى- نىڭ ماھارانلارينى ئارتىدىرىپ، ئايىغا 45سوم جايىغا 75سوم ئىشەى باشـ- لادىلار. بىراق، بزنىڭ فابكومىمىز ھەم سوسىيال مۇساباقاسىغا تۈزۈك رەھـ- بەرلىك قىلمايدى.

كراسنۇاۋستوچنى مەستىرسكوي- لەرىنىڭ ئىشچىسى مەدىيىق دېدى:

- بزنىڭ كارخانامزدا زەربدارلىق ئىشى سىكىن - سىكىن بۇتۇن بىر تىسىخلەرنى ئوز ئىچىگە ئالاياتىر. كارخانامزدا ھەلى كەمچىلكلەر كوپ. بۇ نەرسە زەربدارلارنىڭ ئىشىگەيامان تەئسىر قىلادى. كارخانا «ئۈچ بۇر- چەگى» كەمچىلىكلەرنى يۇقاتىشغا ئىشچىلەرنىڭ دەقىقانىنى تارتمادى. بىز بۇنچىغا چارەكىنىڭ ساناعات ۋە مالىيا پىلانىنى بەجەرە ئالماق. لېكىن مېن كارخانامزداغى ئىكى مىڭدەن ئاشقى ئىشچى ئامىدان ئەينە ئالامەن كم، پىلانىنى بەجەرشدەگى ئوپرىلىشلارنى ئۈچىنچى چارەكدە ئەلەبەتتە يوقاتا- جاقمز.

بۇخارا مالى زاۋۇدىدىنىڭ ئىشچىسى نىيمەتۇف دېدى:

- بزنىڭ زاۋۇدىمىزدا سوسىيال مۇساباقاسى ناھايىتى دەرەجەدە يوش بارادى. بۇنىڭ سەبەب زاۋكوم تامامـ- نىدىن ئۈزۈك رەھىمەرلىك كورسەتىلـ- مەگەنلىدر. زاۋۇددىداغى ئىشچىلەردەن بر قانچىسى پىلانسز ۋە ئەرتىبسز رەوشدە رايونلارغا يۇبارلدى. ئۇلارنىڭ جايىنى ئۇتالۇرغان كىشىلەر يوق. زاۋۇد مەئمۇرىيەتى زاۋۇدنى رەتسىيە- لەلمەش تۈغرىسىدا ئىشچىلەرتامامدان قىلىنغان تەكلىملەر ئەتىبار قىلمايدى. زاۋۇددا پراگولار عادات خۇكمىگە كىردى. زاۋۇد يانداغى ۋىنادوكانى ئىشچىلەرنىڭ ئىچكىلىكىگە بىرىلىپ كېتىشلەرىگە سەبەب بولاياتر.

ابرنچى مالى مەستىرسكويلەرىنىڭ ئىشچىسى ئەيتەدى:

- بزنىڭ مەستىرسكويەزدەگى ئىشچىلەر ئوزلارىنى زەربدار ئەلان قىلسالار ھەم، باشدا تىبگشلى تەشـ- كىلالار ۋە ئىنجىنىرىتىخنىك ئىشـ- چىلەرى تامامدان رەھبەرلىك بولما- غانلىغا كورە، بو ئىش سونە باشلادى. زەربدار بوپگەدەلەر تارقالىپ كېتىدىـ- لەر. كىينگى ۋاقتلاردا فرقا كوللىگـ- تىپى ئىشىغا يەنە يولغا سالىپ يۇبارىدى. بزدە 500دەن ئاشقى زەـ- ربدار بار.

قزل قىياناش كومىر كانلەرىنىڭ ئىشچىسى ئەيتەدى:

- خوجالىق يىلىمىنىڭ ئاۋۋەلگى بىش ئايىدا ساناعات ۋە مالىياپىلا- نىنى بز ئۈچ يارىم پرەسەنت ئاشىرىپ بەجەردۇق. شۇنىڭ بىلەن بىرگە كانلا- ريمزداغى ئاسباب ۋە ئانجامـلارنىڭ چۈدە ئىسىكرگەنلىگىنى ئىسىدىن چىقارماسلىق كېرەك. زەربدارلىق ھەرەكەتى قەيىنلىق بىلەن بولسا ھەم، ئوسەياتىر. ھازىر بزدە 900 زەربدىرا بار.

29نچى مارتىدا بۇتۇن ئىش سىكسىيەلەردە ئوتۈدى. 30نچىمارتدا يىغىنىڭ كىينگى ئومومى مەجلىسى بولدى.

ئىرتەلەبكى مەجلىسدە، بولىدىرف ۋە لينوين ئورتاقلارنىڭ ئاخىرغى سوز- لەرى ئىشىتىلدى. ئولارنىڭ داقلادلارى بوينچا، كوندۈزگى تورت مەجلىسدە كۈتۈلگەن 50 كىشى جايىغا، 80دەن ئاشقى كىشىنىڭ مۇزاكىرەگە قاتناشـ- قانلىغى مەغلوم بولدى.

پرىزىدىيومگە فرقاسز ۋەكىللەر- دەن فرقاغا ئالش تۈغرىسىدا 90 غا ياقىن ھەرىزە ئوتۈدى. بۇلارنىڭ ئىچىدە 10دان ئاشىغى ئىنجىنىر - تېخنىكە ئىشچىلەرى.

يىغىنىڭ كىچىكى مەجلىسدە ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومى ئورتا ئاسىيا بىيۇراسىنىڭ كاتىبى ئورتاق رىلىنسكى ئۈمۈمى سىياسى ئاھوال توغرىسىدا كىك سىياسى داقلاد قىلدى.

ئورتا ئاسىيا پىيانىرلار تەشكىـ- لاتى نامىدان چىققان پىيانىرىكەندە- ئورف تەشكىلات بىلەن زەربدارلار ئورتاسىداغى شەرتنامـانى ئىملان قىلدى. شەرتنامە بوينچا پىيانىرلار زەربدار بريگەدىلەرگە ئانا - ئانا - لاريدان 5 مىڭ كىشىنى تارتىشغا، ھەممە جايدا مەھەدەن سىنقلارى توپلاپتۇرغان زەربدار پىيانىر بريگـ- دەلەرى ئۈزشكە، بۇتۇن كارخانا ۋە سوفخوزلاردا ساناعات ۋە مالىيا پىلا- نىنى بەجەرىلوۋىنى تىكشىرە تورغان بۇرچەكلەر ئۈزشغا ۋە شونىڭ كەبى بر مۇنچە باشقا ئىشلەرنى بەجەرشكە ۋەعدە بىرەدىلەر، ھەم زەربدارلاردان ئوزلارىغا يارداىم بىرىلمىشنى تەلەب قىلادىلار، شارتنامانى پىيانىرلارنامـ- دان كەندەئورىق، ۋ. تىس. س. پ. س. ئورتا ئاسىيا بىيوراسى نامىدان لىنتوين ۋە مللى جـۇمەۋرىيەتلەرنىڭ ۋەكىللەرى ئىمزا قىلدىلار.

كىچىكى مەجلىسدە يىغىننى ئاشكەنت بەدەن تەربىيەچىلەرنىڭ ۋەكىللەرى تەبريك قىلىب، ھەممەلەرى بر گە زەربدار بريگەدەلەرگە كرمەكچى بولغانلاقلارىنى بلدردىلەر.

يىغىن ئورتا ئاسىياداغى بۇتۇن ئىشچى ۋە دېھقانلارغا مۇراجاەتنامە قابول قىلدى، بۇتۇن مەھەنىكەشلەر ساناعات ۋە مالىيا پىلانىنى ھەم پاختا پرەگرەممەسىنى بەجەرش ئۈـ- چۈن فاەعال رەۋشدە كىۋرەشىكە چاقىرىلادىلار.

يىغىن ساناعات ۋە مالىيا پىلانىنى ئىك ياخشى بەجەرگەن كارخانالارغا مۇكافات رەۋشدە ئىكىنچى چارەكنىڭ ئاخىرىدا بايراقلار بىرىش توغرىسىدا قارار چىقاردى. شونىڭ بىلەن بىرگە يىغىن زاۋۇدلاردا چىقانورغان 3 گە- زىتەنى مۇكافاتلاشقا قارار بېردى. مۇكافاتنى «ناشترامە» دا چىقارىلانور- غان باسما گەزىتە، «تاشترامچى»، بەيرەم ھەلى كەمىمىنەتنىڭ ئىشو- ئەكارى، دىۋارى گەزىتە «پرىس» ۋە ئەندىجاندىغى 6نچى مالى زاۋۇـ- دىداغى دىۋارى گەزىتە، «قىزىل مالى زاۋۇدچى» ئالدىلار

ماندات كومىسسىيەسىنىڭ داقلادى بوينچا يىغىنغا چايلاردان 305 ۋەكىل قاتناشقان. بۇلارنىڭ 156تەسى فرقا ئاغزاسى، 63تەسى كومسومولدىر. نۇب مىللەت ئىشچىلەرى 239، خانىم - قزلار 28 كىشىدىر.

ئورتاق لىنتوينىڭ قىسقاچا نوتـ- قىدان كىيىن كىچقۇرۇن ساعات 10دا يىغىن ياپلدى.

15 تە ماشىنا - ترەكتىر ئىستەنسەلەرى تۈزلىدى

ئۇلار 6 مىڭ مېكتەر باھاركار يېر ھەيدەدىلەر. لېكىن، كوب نەرسەلەر يېتىشمەيدى

تاشكەنت (ئۈز شوعبەمىزدەن). 2 ئاى زور تاييارلىق كـورسەتىش نەتىجەسىدە ئورتا ئاسىيادا 15 تە ماشىنا-ترەكتىر ئىستەنسەلەرى تۈزلدى. ھەممەسى بر مىڭدەن ئاشقى ترەكـ- تىرلەر يېتەكەزىلدى. ھۇمۇمەن ترەكـ- تىرلەرنى يېتەكەزش پىلانى 98 پرە- سەنت بەجەرىلگەن، ياقىندا ترەكتىر- لەرنىڭ سوكىغى تودەسى تاشكەنـت ئارقالى ئوتىب كېتدى.

20 نچى مارتىغاچا ترەكتىر سوقا- لارى يېتەرلىك ساندا كېلتىرىلمەدى. بو سوقالاردان بر يارىم مىڭ تەلەب قىلىنار ئېدى، ھازىر چايـلاردا بر مىڭگىنە. يەنە 400 سوقانىڭ يولـ- ئېكەنلىگى ھاقىدا خابار ئالندى.

ماشىنا - ترەكتىر ئىستەنسەلەرى ترەكتىرنىڭ ئىختىياج قىسملارى بىلەن ھەم تولا تەئمىنلەنمەدىلار. چايـ- لاردا ترەكتىر مايلارغا ھەم ئىختىياج كەتتە.

ئورتا ئاسىيا مەقياسىدا ماشىنا -ترەكتىر ئىستەنسەلەرى 65860مېكتەر يېر ھەيدەشكە، شەرتنامە تۈزدىلەر. بۇ شەرتنامالار ھازىر بەجەرىلە ياتىر. 23 نچى مارتىغاچا 6 مىڭ مېكتەر باھارى يېر ھەيدەگەنلەر؛ بۇنىڭ 4مىڭ مېكتەرى ئوزبىكستاندا.

لېكىن، ھەلى چايلاردا بو ساھادا كوب چاتاقلىقلار بار. كوب چايـدا ترەكتىرلەر تولا ئەگروزكە بىلەن ئىشـ- لەمەيدىلەر. ترەكتىرلەرگە ئىختىياج قىلماسلىق كەبى فەكتلەر ھەم كورسـ- لەدى. بۇنىڭ نەتىجەسىدە ئوزبىكسـ- تاندا «ۋالليس» ترەكتىردەن 8تەسى بوزىلىب قالغان.

ئەندىجان ئوكروگىدەن ئالىنغان خابارغا قاراغاندا، ئۇندا ماشىنا-ترەكـ- تىر ئىستەنسەلەرى يېر ھەيدەشكەتايـ- يار ئەمەسلەر. ئىستەنسەلەرنىڭ ئىشتـ- تى ۋە قانچا يېر ھەيدەشلەرى نامەعـ- لوم. ترەكتىرلەر ئىختىياج قىسملارى بىلەن 50 پرەسەنتىگىنە تەئمىن قىلىنـ- غانلار. شەھرىخان رايوندا بو ھەم يوق.

يەنە بر ئۇلۇغ وەزىفەمز

پاختا گەپىرەتسىيەسىنىڭ سوئىغى بۇتۇن ئىنتىقاق كىيگەشى ئوز قارا- رىدا ئىمتىكەن ئېدى:

- «ئوكروگ ۋە جۇمھۇرىيەت كوپىرەتىف سايوزلارىنى ماغسۇس كولخوز سايوزلارىغا ئەيلەنتىرب قايتا- دان ئوزش ئىشىكە زور ئىختىيات بىلەن ياقىلاشماق لازم. بۇنۇن دېققان دەستلەب قوپى كولخوز سىستىمەسـ- نى مۇستەھكەملەشكە قارا تىلسۇن».

شو بىلەن بىرگە كىيگەش بۇقارى كولخوز شەكللەرىنى ئوستىرىش ئۈچۈن مەوجۇد عامىلـلارنىڭ ھەممەسىدەن فايدالانىش بىلەن بولىكىدە ئىلىك ماددى كولخوزلارنىڭ ئەھەمىيەتىنى ھەم كەمەيتىرمەسلىك كېرەك» دېدى.

«مەنە بۇ دېرىكتىفنى جايلارھەر حالدا بەجەرشلەرى لازم. پاختاركالى ئىشىدە كولخوز سىستىمەسىنى مۇس- تەھكەملەش - كولخوز سىستىمەسى تىلغان ئىشلەشدە ياخشى ئۈيۈشقانلىقنى قەلەب قىلادى. ئەئمىسۇق، كىم ھەلى ئوندەلك ھەمەلىياندا بۇنغا ئىگە ئەمەس.

ئىكىنچى تامامدان، كولىكتىف ماسلىمداغى دېھقانچىلىقنى يۇكسەلـ- تىرش بىلەن بىرگە، پاختاكارلىق سىستىمەسىنى مەوجۇد كۈچلەرىلەن ئىگىن كەمەيتىمەسىنىڭ چىنەكەم نەشكىلانچىلاريدان قىلىشدر. ھازىردا - نالى ئىسىگە ئالىب قويش كىرەك، كىم پاختاكارلىق سىستىمەسى كىملە جەك پاختا ھاسىلى ئۈچۈن جاوابگەربولادى. شۇ سەبەبدەن ئۇ، كىك دېھقانلار ھامىلىغا تاياىب، سىستىمە ئۈسىنـ- دەن قاتىق بولماشچىلىق ئورنەتىشى لازم. ھەيىنى زامانىدا، ھاقىقى شارايـ- تىنى ھىساپقا ئالماى جايلارغا قىلـ- ماتۇرغان مەئمورى «ھۇجىملەر» بىلەن قاتىق كۈرەشۈۋى زەرور. پاختاكارلىق سىستىمەسى ئوز خادىملارى ۋە كىك دېھقانلار ھامىلىغا تەشەببۇس ۋە ھاغالىيات نوغـدىراتۇرغان شارايت ئۈچۈن ھەرەكەت قىلب، مەيدە-چۈپدە ۋەسىلىكىنى يوقاتىشى كىرەك. پاختا كوپىرەتسىيەسىنىڭ جايلاردىغى سايوز- لارى ھەمەلى ئىشكە بىلمىنى مەھكەمـ- رەك باغلاب، بۇنۇن ئىنتىقاق كىگگـ- شىنىڭ قارارلارىنى بەجەرشلەرى لازم.

ئىكىن كەمەيتىمە دەۋرى سىستىـ- مەنى قايتادان قۇرش بىلەن شۇغۇل- لانشقا ئىمكان بىرمەيدى. ھازىر، كوبدەن ئىمەس تەشكىل قىلغان ئىشلەب چىقارۇ شىركەتلەرىنى ئۈگـ- تش بىلەن ماشغۇل بولش يارامايدى، چۈنكى، - ھەلىگىچە رەسىملەنمەگەن ئىشلەب يەككە خوجالقلارغا كەم باھا بىرىش بۇنۇنلەى تا ئوغرىدر. چۈنكى بۇ خوجالقلار 1930 نچى يىل ئىكىن كەمەيتىمەسىدە بۇنۇن پاختا ھاسىلـ- نىڭ يارىمىدان كوپىنى بىرشلەرى لازم.

كولخوز سىكتورىگە، كوپىرەك خىزمات كورسەتىش، ئوغرى، ھەيىنى زامانىدا پاختا كوپىرەتسىيەسىگە قا- راشلى ئايرم سايوزلارنىڭ تۈگەمرلىغـ- نى ھەم يوقاتىش كىرەك. چۈنكى ئۇلار، بۇنۇن دېققانىنى فاقاتغىنا كولخوزلارغا قا

ئوتمه س نومرلەر

30 نچى مارت كۆنى ئيرتەلەيكى ئولتۇرشدە گۆواه سەيد ئەحمەدغنك سوراغى داوام قىلدى. عەيىدار قاسمف شۇ ۋاقتغاچا بۇتۇن جىناياتلارنى قانب كىلگەندەن، سود قۇيىداغى بر نىچە نەرسەلەرنى ئانقلادى.

«قاسمف مرزەچول قاماقخانا‌سىدا ياتقان ئىبراهم خوجايغنك ئىشىگە يارىدام قىلش توغرىسىدا تاشكەنت سودىنك تىرگەوچىسى ئيوانوفقا جاۋ قىلقان خات يازغانمى؟ نىمە ئۆچۈن قاسمف مرزەچول قاماقخانا‌سىغا‌يارغان ئىدى؟ ئۇندا ئىبراهم خوجايف يىلەن سوزلەشكەن ئىدىمى؟ قاسمف تىرگەونك بارىشىغا تەسىر قىلغانمى؟» دىب سورادى. قاسمفنك ئىبراهم خوجايغنى ئازاد قىلش توغرىسىدا خات يازغانلىغى؛ ئۇنىك مرزەچول قاماقخانا‌سىغا بارىشىغا ئىبراهم خوجايغنك «مىنى قۇتقازب ئالگىز» دىب تىلىگرەم يۇبارىشنك سەبەب بولغانلىغى ئانىقلادى.

شۇندان سوك، عەيىدار ئىبراهم خوجايغنك ئالتماسى بوينچا، ئۇنىك گۆواهلىغنك بر قسمى ياپق ئولتۇرشدا ئەيتلگەنسوزلەرنك بەعزىسى قۇيىداغلار: عەيىدار قاسمف ئىبراهم خوجايغقا نىچە مەرتەبەلەر: «مىنم زددمگە ئەيتكەن سوزلەرگنى قايتب ئال، مىنك يار - ئاغاينلارم كوب دىگەن. شۇ يىلەن بىرگە قاسمف ئۆزبىكستاننك بر نىچە مەسئۇل خادملارىنى كورسەتب: «مەر قاندای حۆكم چىقارلغاندا ھەم بۇلار مىنى ياقلايدى، مەر قاندای حۆكم بىكار قىلىناچاق، شۇنى يىلب قوى، يوقسا ئولەسەن، دىب دوق قىلغان.

قاسمف، ئەيتتە، بۇ سوزلەرنك ھەممەسىنى ئىنكار قىلادى. ئۇ: «مىن، سز يلگەن ئاحماقلاردان ئىمەس» دىگەن ئىسكى ئۆسۆلنى قوللانادى.

سود عەيىدارلارغا قاسمفنك ئۆزىنى ئاقلاماقچى بولغان مەسئۇل ئىشچىلەر توغرىسىدا «عاداتچا» يالغان كىپرگەنىنى تۆشۆنتىردى. «ھىچ بىر سادىق كوممونيست جىنايا‌تچى ئەكىلمگى ئاچقان - ئاچىق كورنىب تۇرغان كىشىلەرنى ياقلاى ئالمايدى. سود قاسمف ئىيتكەن ئادامىلارنك ئۆزلەرى ياق قاسمفنى سودغا ئىپرىب، قاسمفچىلقنى تەگى - تۆگى يىلەن يوقاتىش جەرەگەتىدە بولغانلقلارىنى تاسدىقلادى.

كىچقۇرۇنغى مەجلىسدە سود، بۇخارا سود ئىشچىلەرنك ئىشىگە مۇناسابات توغرىسىدا شاھىد سەيد ئەحمەدغنى سوراغاندا، «پراۋدا - ۋاستوك» گەزىتەسنك ئىلگەرگى خادىملارىدان شاھىد ئوربكلەنك سوزلەرنى ئىشتىدى. ئوربكلەن ئىل - ريگستان ئۆز ۋاقتىدا ماتيۇغاتدا بۇخارا سود ئىشچىلەرنك سىرلەرنى ئاچقان ئىدى. ئۇ ئەيتەدى:

— بۇخارا سود ئەپپەرەتى ئۇ ۋاقتدا خۇسۇسى سارمايا يىلەن بىرىكب ئىشلەدى. يۇنداغى سود - تىرگۆ ئەپپەرەتىدەگى ئايىرىم ئىشچىلەرنك تۇتقان يولىلارى - زورلاش، پاراخورلىق، ياسماچىلارغا يارىدام، سىنفى دۇشمەنلەرنى ياقلاشدان عىبارات بولدى. ئۇلارنك فاھماسىياتىنى زاكىر بايىف دىگەن پاينك ئىشى جۇدە ئاچىق كورسەتەدى. زاكىربايىف قاراكول تايىرلاش ئۆچۈن گوستورگەدەن 100 مىك سوم ئالدى. لىكىن نەتىجەدە گوستورگ نە قاراكول تىرىسىنك يۇزىنى كوردى، نە پۇلنى قايتاربىب ئالا ئالدى. بۇخارا ئوكروگ سودى، بۇگا قارشى چارا كورش ئورنىغا، پۇلنى باينك قولىدا قالدىرىشغا قارار قىلدى. باينك قىزى ئىسە بۇخارا ئوكروگ سودىنك ئاعزاسى ئوراق سەيىدىغگە ئالىب بىرىلە تۇرغان بولدى. ئەلبەتتە، قۇبۇنلەن بىزگە پۇل ھەم سەيىدىغنك قولىغا ئوتىشى كىرەك.

كىين ئوريكلەن، گەزىتەنك سايىار مۇخبىرى سىفەتىدە، بىھبۇدىگە كىلب، بۇندا عالى سودىندك ئىلگەريكى رەئىسى قاسمف يىلەن ناماعلوم بر كىشىنى ئۆچراتادى (كىين بۇ كىشىنك ئۆ واقتدا بۇخارا ئوكروگ سودىنك رەئىسى بولب تۇرغان شەرىپ ئىكەنلىگى مەعلۇم بولادى). بۇخارا سودئىشچىلەرى تامامىدان سىنفى يولدك بۇزۇلغانلىغنى كورگەن ئوريكلەن قاسمفنى بۇنداغى تەرتىبسزلكلەر توغرىسىدا خابار دار قىلادى قاسمف ئۆنىدان ئاچق فەكتلەركورسەتشنى تەلەب قىلادى وە ئوريكلەنگە:

- ئەگەر فەكتلەرنى مىنگە حازر كورسەتمەسەك، مىن سىنى بەرىبىر ئولارنى گەزىتەگە يازىب چىقارغۇدەك چا مىنگە كورسەتشكە مەجبۇرقىلا ئالامان. بۇگا مىنم كۆچم يىتەدى. ئەگەردە بۇندا ھەم رازى بولماساك، مىن سىنى گەزىتەدەن بۇتۇنلەى ھەيدەتشكە قادىرمەن، - دىيدى.

شاھىد ئوريكلەنك كورسەتشچە، شۇ كۆن قاسمف سودغامەست بولب كىلەدى. سود قاسمف رەئىسلىگىدە باسماچىلار شەيكەسىنك ئىشىنى كورىشى كىرەك ئىدى. لىكىن قاسمف، مەستلك تەئسىرىدەنمى، ياكى ئۆزىنك دوستى شەرىپف وە پاشقالار توغرىسىدا گەزىتەدە ماتىريالىلار چىقىشنى يىلب خافا بولغاندانمى، شاھىدغا ئانىق مەعلۇم بولماغان سەبەبلەر بوينچا - سود مەجلىسنى داۋام قىلدىرادى.

31 نچى مارتدا سود دەم ئالدى.

TASKƏNT TILIFON QAQDЫ

(TAŞBƏLIMDƏN 31 MART 12 JƏRЫM SAATDA)

Bu jыlqы jer həjdəş qandaj?

Tirəktr mərkəzi orta asьja bəliminin ma'lumatьqa qaraqanda orta asьja tirəktir istənsələri 30-nci martəaca 18 min hektər jer həjdəə pьlannь 10 pirəsənt bəçərdilər. Şu hьsəbdan əzbekistanda 8 min həktər bahatь və 2100 hektər paxtakar həjdəldi. Başqa tirəktirlərnin həjdəgən bahatьkar jerləri əzbekistanda 6300 hektər: tirəktrlər 2 ismen bolьb işləsinlər deв çajlarqa bujruq jubatьldь. Tirəktrlərnin 2 həftə icidəgi işlərigə jəkyn qьlsaq əjtiş mymkinkii əgərdə tirəktr istənsələri jaxşь təşkil qьlьnqan bolsalar kəbrək jer həjdəşləri mymkin edi.

Kəв rajonlar jaquv aşjasь bilən tə'min qьlьnmadь. Ajnьqsa sir darja rajonьda Və taçkьstanda jaquv Aşjasь qalmadь. Neft sendikət həmmə rajonlarnь jaquv aşjasь bilən tola tə'min qьlьşqa və'də bergən edi. Lekin işnin çydə qьzьqan vaqtьda həm 100 ləв tirəktrlər jatьв qlьşqa məəbyr boldьlar. Jəni jol rajonьda tirəktr majь 3 kyngəginə. Jetərlik. 3-nci martda kirəsnəvədiskidən jəni jolqa j u в a т ь l q a n bir vagən tirəktr majь həlihəm kelib jetkən eməs. Tirəktr jyrgizycilərnin bilim və təşribələri jaxşь bolmaqanlьqdan вə'zən tirəktrlərnin işdən toxtaв qalьşlarь kərilməkdə çajlarda ьxtьjat qьsьmlar jetişməjdi. Maşьna-tirəktr istənsələri kəlxozlarda mehnətnin jaxşь təşkil qьlьnmaqanьdan şikajət qьladьlar. Məsələn: əsəkə rajonьda kəlxozcьlar uruqlьq jetkəzib bersələr həm sepişdə əzləri ьştьrək qьlmaqanlar. Mehəniklərnin əzləri maşьna bilən zoraqa ekdilər.

Oqut, asвaв jetişməjdi

Əkryg вojьnca rajonlarqa şu kyngəcə oqut pьlanda kərsətilgən mьqdarnьn faqat 7 pirəsənti mьqdarьdaqьna jetkəzilgən. Taşkənt, orta, juqarь cьrcьq və başqa bir necə rajonlarda koв paxtakarlar bir put həm oqut alqan emələr. Halbukьв oqut ambarlarda jatьptь. Məsələn, piskənt, ahangaranda 100 min put paxta nurь bar. ททь tarqatьşqa hec qandaj caralar kərijməjdi dьjqancьlьq asвablarьdan həm rajonlarqa 40-50 pirəsəntkinə jetkəzilgən məsələn, soqa 2893 ornьqa 2013, sijəlkə maşьna 2353 ornьqa 1183, kyltivatir 3611 ornьqa 1820 danaqьna jetkəzilgən. Başqa asвablar həm şundaj. Bunqa asasьв səвəв şykli, əkryg paxta sajuz dьjqancьlьq asвablarь ycyn berilgən kiridit taqsьmatьnь çydə kejingə qaldьrdь.

Muxafazat kəssədəgi cataqlьqlar

Əkryg ьçtьmaьв muxafazat kəssəsinin əppərətini tazalaqanda, Çavвgər işcilər ьçtьmaьв muxafazat qanunlarьnь jaxşь bilməgənlikləridən bir necə 10 min somlaв aşьqca nəfəqələr tələngən. Bunqa hьsəвatcьlarnьn əz vəzifələrini jaxşь bilməgənlikləri həm səвəв bolqan. Muxafazat kəssəsi eq myhim sьjasьв iş bolqan bətrəklərni muxafazat qьldьrtьş kəmpanijəsigə zərвə bergən. Kejingi 3 jьl вədəlidə əkryg kəssələr tamamьdan bətrəklərgə faqat 34 som nəfəqə tələnişi bunqa acьq dəlildir. Nəfəqə tələş tərtibi çydə cataq. Şu səвəвli pynktlərdə dajьm kəttə nəvət. Nətiçədə nəfəqə alucьlardan şikajətlər çydə kəв. Kəssə ьdarasьnьn pirizidijəmi myhim işlərgə rəhərlik qьlqan eməs. Təttiş kəmisijəsi 3 jьl вədəlidə kəssəni bir mərtə həm təittiş qalmaqan.

Əkryg R.K.I. juqarьdaqьlarnь bilgəndən son əncə caralar belgiləldi. Qanundan taşqarь berilgən nəfəqə sommasьnь belgilər əjibdarləri çavвaqa tartьş təklif qьlьndь.

Ammavj horyh başlajmoz!

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشغا 10 نچى ئەپرىلدە عامە ئاۋى كورۇگ باشلانادى

بۇنك ئۈچۈن تۈزىلە ياتقان ئىشچىلەر بىرىگەدەلەرىگە ئىك ياخشى ۋەكىللەرىمزنى بىرىشىمز كىرەك

10 نچى ئەپرىلدە ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشىغا كۆرۈك باشلانادى. بو كورۇك تۈرمۇشنى سوسىيالىزم ئاساسىدا قايتادان قۇرۇش، ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ۋە كوللىك تىرىشلىش فايداسىغا ئايرىم ئۆيلەردەگى يەككە ئاشخانالارغا پىرىموسلەرگە قارشى عاممەاۋى يۇرۇشگە ئەيلەنىشى كىرەك. شۇنىك ئۈچۈن كورۇك كۆنلەردە، ئوتكەن ۋاقتلارغا ئەيلەنب قاراش ۋە تەشكىلاتلارنىك ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشنى ياخشىلاش يولىدا نىمەلەر قىلغانلارنى تەكشىرىش زەرور.

Aşxanalardaqь avqatlardan paşşədən tartьв, coв, həs və kənap ipləri tapьş mymkin.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشدا نىمەلەر قىلىنغان ۋە ئۇنىك ئىستىقبالى قاندای؟

ئاچىق تەيتىش كىرەككى، ئۇزبەكستان بۇ ساحادا باشقا جۇمھورىيەتلەردەن ئارقادا قالدى.

كوممونيستلەر فرقاسى ۋە شورالار ئىتتىفاقىنك ئىشچىلەر سىنفى، خالق خوجالىغنى تاۋرىخدا مىسلى كوريلمەگەن سۇرەتلەر بىلەن قايتادان قۇرا ياتىر. شورالار ئىتتىفاقىدا يەگدەن - يەگى ئەزەمەت فەبرىكە ۋە زاۋۇدلار بىنا قىلىنماقدا، قىشلاقدا كولخوز ۋە سافخوزلار كۆن ساىرى كوپەيمەكدە ۋە قىشلاق خوجالىغى يەگى تېخنىكە ئاساسىدا تىرەكتىرلەر ۋە كەمبا پنلار بىلەن ئىشلەشكە كوچمەكدەدر.

براق، تۈرمۇشىمز، مەدەنى ئىسىتراھاتىمز ۋە ئاۋقاتلانىشىمز يەگچە حەل قىلىنماغان ھەلى. حازرغى كۆندە ماۋجۇد ئاشخانالارىمز ئۈزلەردەگى ئاۋقات بىلەن بزنى قاندىرا ئالمايدىلار. ئاۋقات ئالىش ئۆچۈن ساعاتلارچا نەۋبەتدە تۇرۇشغا ۋە بەعزى ۋاقتلاردا نەۋبەت كەلىب يېتكەندەن كەيىن ھەم ئاۋقاتسز قالشغا توغرى كەلەدى.

كارخانالاردا بولغان ئاشخانالار ئايىنقسا يامان ئىشلەمەكدەلەر. مەنە بۇلارنىك ھەممەسىنى كورۇگدەن ئوتكەزمەك، ئاشخانالارنىك ئىشىنى تانقىد قىلىش بىلەنگىنە چىگەرەلەنمەسەدەن، كەمچىلىكلەرنى يوقاتقىچا تىرىشماق كىرەك. كورۇگ شۇندای ماقساتلار بىلەن ئوتكەزىلگەندەگىنە ياخشى نەتىجەلەر بەرەچەك

ئوكروگ ۋە رايونلارداغى ئاشخانالارغۇ ئۈزبىكىرلەشوە قاراماغدايلىب، بۇلار بۇتۇنلەى يالغىز ئىمىز حالدا ياشايدىلار دىسەك بولادى. شۇنىك ئۈچۈن بز ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئاشخانالارنى كوپەيتىرىش توغرىسىدا سويلەگەنىمزدە ماۋجود ئاشخانالارنى مۇستەھكەملەش ۋە ئۇلارنىك ئىشىنى ياخشىلاش خاقىدا ھەم ئويلاشمىز لازم.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشنى كورۇكدەن ئوتكەزىشدە، ئۇنى - جاى ئىجارا كوپىرەتىلەرنىك ھەم زور رول ئويناشلارى كىرەك. بزنىك ئۇى - جاى كوپىرەتىلەرىمز بو مەسئەلەدە ھىچ نەمە بىلەن ماقتانا ئالمايدىلار. چۈنكى بەلەدىيە ئۈيلەردە ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش بۇتۇنلەى بۇتۇن يوق.

بۇتۇن تەشكىلاتلارنىك ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئۈچۈن چىقىملانا تۇرغان بېش يىللىق پۇللەرى 6 ميليون 366 مىك سوم تەشكىل قىلادى. بۇ نەرسە ماۋجود ئاشخانالار ۋە يەگدەن پىنا قىلىناچاق ئاشخانالار تامامدان پەشرىلە تۇرغان تۈشكى ئاۋقاتلارنىك سانىنى ھەر كۆندە يەنە 36 مىك (حازردا ماۋجود ئاشخانالارمز كۆندىگە 35 مىك توشكى ئاۋقات پەشرىب چىقارادىلار) كوپەيتىرشكە ئىمكان بېرەدى

سافخوز ۋە كولخوزلاردا ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئىشلەرىنى تەشكىل قىلىش جۇدە كەتتە ئەھەمىيەتگە ئىگەدر. سىنتىر سايوز، كولخوز ۋە سافخوزلارداغى ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشدا نىمەلەر قىلىنغان ۋە ئۇنىك ئىستىقبالى قاندای؟

ئاچىق تەيتىش كىرەككى، ئۇزبەكستان بۇ ساحادا باشقا جۇمھورىيەتلەردەن ئارقادا قالدى.

كوممونيستلەر فرقاسى ۋە شورالار ئىتتىفاقىنك ئىشچىلەر سىنفى، خالق خوجالىغنى تاۋرىخدا مىسلى كوريلمەگەن سۇرەتلەر بىلەن قايتادان قۇرا ياتىر. شورالار ئىتتىفاقىدا يەگدەن - يەگى ئەزەمەت فەبرىكە ۋە زاۋۇدلار بىنا قىلىنماقدا، قىشلاقدا كولخوز ۋە سافخوزلار كۆن ساىرى كوپەيمەكدە ۋە قىشلاق خوجالىغى يەگى تېخنىكە ئاساسىدا تىرەكتىرلەر ۋە كەمبا پنلار بىلەن ئىشلەشكە كوچمەكدەدر.

براق، تۈرمۇشىمز، مەدەنى ئىسىتراھاتىمز ۋە ئاۋقاتلانىشىمز يەگچە حەل قىلىنماغان ھەلى. حازرغى كۆندە ماۋجود ئاشخانالارىمز ئۈزلەردەگى ئاۋقات بىلەن بزنى قاندىرا ئالمايدىلار. ئاۋقات ئالىش ئۆچۈن ساعاتلارچا نەۋبەتدە تۇرۇشغا ۋە بەعزى ۋاقتلاردا نەۋبەت كەلىب يېتكەندەن كەيىن ھەم ئاۋقاتسز قالشغا توغرى كەلەدى.

كارخانالاردا بولغان ئاشخانالار ئايىنقسا يامان ئىشلەمەكدەلەر. مەنە بۇلارنىك ھەممەسىنى كورۇگدەن ئوتكەزمەك، ئاشخانالارنىك ئىشىنى تانقىد قىلىش بىلەنگىنە چىگەرەلەنمەسەدەن، كەمچىلىكلەرنى يوقاتقىچا تىرىشماق كىرەك. كورۇگ شۇندای ماقساتلار بىلەن ئوتكەزىلگەندەگىنە ياخشى نەتىجەلەر بەرەچەك

ئوكروگ ۋە رايونلارداغى ئاشخانالارغۇ ئۈزبىكىرلەشوە قاراماغدايلىب، بۇلار بۇتۇنلەى يالغىز ئىمىز حالدا ياشايدىلار دىسەك بولادى. شۇنىك ئۈچۈن بز ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئاشخانالارنى كوپەيتىرىش توغرىسىدا سويلەگەنىمزدە ماۋجود ئاشخانالارنى مۇستەھكەملەش ۋە ئۇلارنىك ئىشىنى ياخشىلاش خاقىدا ھەم ئويلاشمىز لازم.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشنى كورۇكدەن ئوتكەزىشدە، ئۇى - جاى ئىجارا كوپىرەتىلەرنىك ھەم زور رول ئويناشلارى كىرەك. بزنىك ئۇى - جاى كوپىرەتىلەرىمز بو مەسئەلەدە ھىچ نەمە بىلەن ماقتانا ئالمايدىلار. چۈنكى بەلەدىيە ئۈيلەردە ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش بۇتۇنلەى يوق.

بۇتۇن تەشكىلاتلارنىك ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئۈچۈن چىقىملانا تۇرغان بېش يىللىق پۇللەرى 6 ميليون 366 مىك سوم تەشكىل قىلادى. بۇ نەرسە ماۋجود ئاشخانالار ۋە يەگدەن پىنا قىلىناچاق ئاشخانالار تامامدان پەشرىلە تۇرغان تۈشكى ئاۋقاتلارنىك سانىنى ھەر كۆندە يەنە 36 مىك (حازردا ماۋجود ئاشخانالارمز كۆندىگە 35 مىك توشكى ئاۋقات پەشرىب چىقارادىلار) كوپەيتىرشكە ئىمكان بېرەدى

سافخوز ۋە كولخوزلاردا ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئىشلەرىنى تەشكىل قىلىش جۇدە قىيىن. ئاشتابنىك مەجىلىسلەرىگە چاقىرىشلارغا پۇلار مەۋجۇم تىشلەش بىلەن جاۋاب بېرىمەكدەدىلەر.

ئاشتاب مەجلىسلەرىگە سايوزلار مەركەزى ئىدارالارى ۋە ھەتتا ئارىلىرىنىدان ھەمىيەوكىلەر كىلەدى.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشدا نىمەلەر قىلىنغان ۋە ئۇنىك ئىستىقبالى قاندای؟

ئاچىق تەيتىش كىرەككى، ئۇزبەكستان بۇ ساحادا باشقا جۇمھورىيەتلەردەن ئارقادا قالدى.

كوممونيستلەر فرقاسى ۋە شورالار ئىتتىفاقىنك ئىشچىلەر سىنفى، خالق خوجالىغنى تاۋرىخدا مىسلى كوريلمەگەن سۇرەتلەر بىلەن قايتادان قۇرا ياتىر. شورالار ئىتتىفاقىدا يەگدەن - يەگى ئەزەمەت فەبرىكە ۋە زاۋۇدلار بىنا قىلىنماقدا، قىشلاقدا كولخوز ۋە سافخوزلار كۆن ساىرى كوپەيمەكدە ۋە قىشلاق خوجالىغى يەگى تېخنىكە ئاساسىدا تىرەكتىرلەر ۋە كەمبا پنلار بىلەن ئىشلەشكە كوچمەكدەدر.

براق، تۈرمۇشىمز، مەدەنى ئىسىتراھاتىمز ۋە ئاۋقاتلانىشىمز يەگچە حەل قىلىنماغان ھەلى. حازرغى كۆندە ماۋجود ئاشخانالارىمز ئۈزلەردەگى ئاۋقات بىلەن بزنى قاندىرا ئالمايدىلار. ئاۋقات ئالىش ئۆچۈن ساعاتلارچا نەۋبەتدە تۇرۇشغا ۋە بەعزى ۋاقتلاردا نەۋبەت كەلىب يېتكەندەن كەيىن ھەم ئاۋقاتسز قالشغا توغرى كەلەدى.

كارخانالاردا بولغان ئاشخانالار ئايىنقسا يامان ئىشلەمەكدەلەر. مەنە بۇلارنىك ھەممەسىنى كورۇگدەن ئوتكەزمەك، ئاشخانالارنىك ئىشىنى تانقىد قىلىش بىلەنگىنە چىگەرەلەنمەسەدەن، كەمچىلىكلەرنى يوقاتقىچا تىرىشماق كىرەك. كورۇگ شۇندای ماقساتلار بىلەن ئوتكەزىلگەندەگىنە ياخشى نەتىجەلەر بەرەچەك

ئوكروگ ۋە رايونلارداغى ئاشخانالارغۇ ئۈزبىكىرلەشوە قاراماغدايلىب، بۇلار بۇتۇنلەى يالغىز ئىمىز حالدا ياشايدىلار دىسەك بولادى. شۇنىك ئۈچۈن بز ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئاشخانالارنى كوپەيتىرىش توغرىسىدا سويلەگەنىمزدە ماۋجود ئاشخانالارنى مۇستەھكەملەش ۋە ئۇلارنىك ئىشىنى ياخشىلاش خاقىدا ھەم ئويلاشمىز لازم.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىشنى كورۇكدەن ئوتكەزىشدە، ئۇى - جاى ئىجارا كوپىرەتىلەرنىك ھەم زور رول ئويناشلارى كىرەك. بزنىك ئۇى - جاى كوپىرەتىلەرىمز بو مەسئەلەدە ھىچ نەمە بىلەن ماقتانا ئالمايدىلار. چۈنكى بەلەدىيە ئۈيلەردە ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش بۇتۇنلەى يوق.

بۇتۇن تەشكىلاتلارنىك ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئۈچۈن چىقىملانا تۇرغان بېش يىللىق پۇللەرى 6 ميليون 366 مىك سوم تەشكىل قىلادى. بۇ نەرسە ماۋجود ئاشخانالار ۋە يەگدەن پىنا قىلىناچاق ئاشخانالار تامامدان پەشرىلە تۇرغان تۈشكى ئاۋقاتلارنىك سانىنى ھەر كۆندە يەنە 36 مىك (حازردا ماۋجود ئاشخانالارمز كۆندىگە 35 مىك توشكى ئاۋقات پەشرىب چىقارادىلار) كوپەيتىرشكە ئىمكان بېرەدى

سافخوز ۋە كولخوزلاردا ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئىشلەرىنى تەشكىل قىلىش جۇدە قىيىن. ئاشتابنىك مەجىلىسلەرىگە چاقىرىشلارغا پۇلار مەۋجۇم تىشلەش بىلەن جاۋاب بېرىمەكدەدىلەر.

ئاشتاب مەجلىسلەرىگە سايوزلار مەركەزى ئىدارالارى ۋە ھەتتا ئارىلىرىنىدان ھەمىيەوكىلەر كىلەدى.

ئورتاق ئارجانىكىيدزەنگ مۇراجاعاتىي

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزى كونترول كومىسسىيەسنك رەئىسى ۋە ر. ك. ئى. خالق كومىسەرى ئورتاق ئارجانىكىيدزە بۇتۇن كونترول كومىسىيەلەرى وە ئىشچى - دىھقان نازاراتلارىغا خات بىلەن مۇراجاعات قىلىب، بۇلارنىك ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگىنى ئوتكەزىشدەغاعمال قاتناشۇۋۇلارنىنى سورادى.

خات قۇيىداغى سوزلەر بىلەن بىتەدى:

— «كونترول كومىسىيەلەرى ۋە ئىشچى - دىھقان نازاراتلارى كورۇگ كومىسىيەلەرنىك ماتىريالارنى دارخال تېكشىرشلەرى ۋە ماۋجود كەمچىلكلەرنى يوقاتش ئۈچۈن شاشىلش چارالار كورىشلەرى كىرەك

كونترول كومىسىيەلەرى ۋە ئىشچى - دىھقان نازاراتلارى، كورۇگ كومىسىيەلەرىگە يارىدام ئۈچۈن كوگللى ئىشچىلەر بريگەدەلەرى ۋەشەھەر شورالارى ئالدىداغى ر. ك. ئى. سېكسىيەلەردە قاتناشوچى شورا ئاعزالارنىنى سەفەربەرلىگگە ئالىنسالار.

كونترول كومىسىيەلەرى وە ئىشچى - دىھقان نازاراتلارنى كورۇگ ۋاقتىدا كونترول كومىسىيەسنك بر ئاعزاسىنى ئاجراتب قويب، بۇنك ئۈستىگە ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگى بوينچا ئىشلەشنى يوگەمسىلەر»

ئارجانىكىيدزە

يەككە ئوچاقدان - فەبرىكە ئاشخانا‌سىغا

بز، ساناعات ۋە قىشلاق خوجالىغىمزنى يەگى ئاساسلار ئۈستىدە قايتادان قۇرا‌ياتقانىمز حالدا، تۇرمۇشىمزنى قايتادان تۈزىش ئىشىدە جۇدە كەيىندە قالب بارماقدامز. سوگەمى تېخنىكە يۇتقلارىغا موۋافىق ئوسىشى كىرەك.

Bunqa qarşь qatьв kyrəşmək kerək.

كۆنەلەنگەن فەبرىكەلەردە ئىشلەگۇچى خەتىن - قىزلارىمز بوش ۋاقتلارىنك كوب قىسمىنى ئوچاق باشىدا، تانور يانىدا ئوتكەزىشكە مەجبوردىلەر. بۇندای ئاھۋال مىحنەتكەشلەر، ئايىنقسا ئىشچى خاتىن - قىزلارىنك مەدەنى جەھەتدەن ئۆسۈشلەرىگە توسۇقلىق قىلادى

ئۇى - جاى قۇرۇلىشى ئايرم ئۈى ئاشخانا‌سىغا زەربە بېرىش وە يەككە ئوچاقلارنى فەبرىكە - ئاشخانا‌غا ئالىشدىرىشى كىرەك ئىدى. بەراق، يەگى ئۈيلەردە بز بۇندای ئاھوالنى كورمەيمز. بزنىك كوپىرەتىفىمىزنىڭ تەشكىلاتلارىمز، تىرىستىلەرىمز ۋە بىناكار ئىنجىنىرلەرىمز ھەنوز ئۈيلەردە يەككە ئاشخانالار ئىشلەش يىلەن ئاۋارادىلار. مەسەلەن، «تۇرك شولك» تامامدان بەرپا قىلىنغان ئىشچىلەر شەھەرچەلەرنى ئالساق، بۇلارنىك ھىچ تەتەسىدە فەبرىكە - ئاشخانا يوق. بىناكارلارىمز ئۈيلەرنك لايىھالارنى تۈزىگەندە، ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش مەسەلەسىنى بۇ تۇنلەى ئونۇتب قالدرغانلار.

پاختا ۋە ئاۋقات ساناعاتىدا ھەم ئاھۋال شۇندای. بۇندا بىنا قىلىنغان ئۈيلەردە ھەم يەككە ئاشخانالار بولب، ئىشچى خاتىن - قىزلار پريموس تۈتۈنى ئىىشكەمە مەجبوردىلەر.

حازرغى ۋاقتدا فەبرىكە - ئاشخانالارنى ئىشنى حاسىلاتلار بىلەن تەئمىن قىلىش خاقىدا سافخوز، كولخوز ۋە غاللا سىنتىرلەرى بىلەن يافندىغىنا شەرتنامە تۈزدى.

بۇندان ئۈزبىكستان كولخوز وە سافخوز سىنتىرلەرنىك خابارى بارمى؟ ئەلبەتتە يوق! كولخوز سىنتىر رەھبەرلەرى حەتتا ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ئىشتابنىك كىڭەش مەجلىسلەرىگە ھەم كىلەمەدىلەر.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كۆرۈگنى ئوتكەزىش ئۈچۈن بۇ ئىشچىلەر بريگەدەلەرى تۈزىش ئىشىنى 5 نچى ئەپرىلگەچە تۈگەتەدىلەر.

ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگى بوينچا ديوارى گەزىتەلەر ھەپتە تەھرىرىيەلەرى وە كارخانالارداغى ئىپىنى ھامان چوزب كىلمەكدە.

Bu ham bir tərz avqat pişriş.

«بىز ئارالاشمايمز!»

تورەچىلكدە بزنچى ئورۇننى خالق ساغلىغنى ساقلاش كومىسسەرلىگى ئالدى. «تارىپت» جەمىعەيەتنىك كورۇكدە ئىشتىراك قىلىشغا چاقىرغان تەكلىغگە بۇ كومىسسەرلك:

- ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش ياخشى ئىش، لىكىن، بز كورۇكدە قاتناشمامز، دىب جاواب بىردى.

مەجلىسگە كىلمەدىلەر

سافخوز وە كولخوز سىنتىرلەرىدەگى تىرىسسى قالىن تورەلەرنى ئۈيلەماتش جۇدە قىيىن. ئىشتابنىك مەجلىسلەرىگە چاقىرىشلارغا پۇلار مەۋجۇم تىشلەش بىلەن جاۋاب بىرىمەكدەدىلەر.

ئىشتاب مەجلىسلەرىگە سايوزلار مەركەزى ئىدارالارى وە حەتتا ئارىلىرىنىدان ھەمىيەوكىلەر كىلمەدى.

ئىپىنى نىگە چوزاسز

مەركەزى ئىشچىلەر كوپىرەتىفى «فورامان» ئەرتىلىنك ساۋدا شاخابچالارىنى ئۈزىگەئالىشنى ھەرحىل يولالر بىلەن كىچكتىرب كىلمەكدەدر. دەستلەب ئىشتاتلار حاقىدا كىلىشب يېتەئالمادىلار. حازردا ئىسىە، مەركەزى ئىشچىلەر كوپىرەتىفى بۇ ئىشنى بىناىلار حاقىدا يازىشمالار بىلەن ماشغۇل بولب چوزايادىر. بۇ مەسئەلەگە ر. ك. ئى. وە خالق ساۋداكومىسسەرلىگىنك ئارالاشۇلارىغا قاراماسدان، مەركەزى ئىشچىلەر كوپىرەتىفى ئىپىنى ھامان چوزب كىلمەكدە.

«قىزىل ئۈزبىكستان»، «ئۈزبىكستانسكايا پراۋدا» وە «ئىشچى» گەزىتەلەرنىك ئىدارالارى، ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگى مەسئەلەلەرى بويىچا 3 نچى ئەپرىلدە شەھەرئىشچى مۇخبىرلەرىنىك كىڭەشنى چاقىرادىلار.

ئۈز سوۋفىيروف وە سايوزلار مەركەزى ئىدارالارى، ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگىنى ئوتكەزىش ئۈچۈن چاپلارغا كەسەبە ئىشچىلەرى يۇبارىشنى تەكلىف ئىتىدى.

ئۈزبىكستان كەسەبەلەر شوراسىغا يارىدام ئۈچۈن ئورتا ئاسىيا پىيوراسى ئۈزىنىڭ وە كىلىشى يۇبارادى.

كورۇگ خابارلارى

جۇمھۇرىيەت ئىشتابلارى تۈزلىسن

تاشكەنت. ۋ. تىس. س. پ. س ئورتا ئاسىيا بىيوراسىنك پىرىزىدىيومى «پراۋدا» گەزىتەسى ھەم ۋ. تىس. س. پ. س. تامامدان تەشكىل قىلىناتۇرغان ئىجتىماعى ئاۋقاتلانىش كورۇگى مەسئەلەسىنى مۇھاكەمەقىلىب، بۇتۇن جۇمھۇرىيەت كەسەبە شورالارىغا بۇ كورۇكدە فاعىال ئىشتىراك قىلىشغا تەكلىف ئىتىدى.

Eski tyrmyşnin bu qaldьqlarьqa ot acьq vaqtь jetdi.

ئورتا ئاسىيا بىيوراسى كەسەبە شورالارىغا كورۇك بوينچا جۇمھۇرىيەت ئىشتابلارى تۈزىشنى وە بۇ كورۇگنى ئوتكەزىش ئۈچۈن چاپلارغا كەسەبە ئىشچىلەرى يۇبارىشنى تەكلىف ئىتىدى.

ئىدۋلاس ئاشخانا

مەركەزى ئىشچىلەر كوپىرەتىسىيەسنك نەمۇنەگەندەگى ئاشخانا‌سى جۇدە يامان ئاچۇالدا. ئاشخانانك ئىشى ئۈستىدەن نازارات يوق، ئاشخانا قىزماتچىلارى ئۈز ۋەزىفەلەرىگە جۇدە ساۋۇق قارايدىلار. ئاشخانا جۇدە ئىدۋلاس. ئۈشكى ئاش يامان. ئاۋقات حاسىلات

samarqand Өkryg ьçraьja Qomьtasьnьn QARARЬ

1930-ncь jьl, 29-ncь mart, san 39 Ş. Samarqand

1930-31 nci jьlqь birləşkən qьşlaq xoçalьq salьqь toqrьsьda

Birləşkən qьşlaq xoçalьq salьqь toqrьsьda 1930-ncь jьl 23 nci fevral ta'ьxlь. Nьzamnama və Өz.ь.ş.ç. Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь həm Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn 1930-ncь jьl 15-mart 54-nci san qararьqa asasan və unь revaçlaş ycyn, Samarqand Өkryg Bçraьja Qomьtasь QARAR QbLADb:

1. Samarqand өkrygi dajьrasьda dьjqancsьlьqdan kelgən daramad xoçalьqda haqьqatan ekilgən jer (ekin) mьqdarьqa qarab hьsablansьn.

2. Өkryg dajьrasьda maxsus həv'lər: salь ekinləri və ipəkcilikdən kelgən daramadlar qьşlaq xoçalьq salьqь salьşqa tartьlsьn.

3. Şəhərdə və şənərdən taşqarь çajlanqan qьşlaq xoçalьq mənbə'lərinin daramadь həm Çьzzax şəhəri və şəhərləşkən Yrgyt qьşlaqь xalqьnьn dьjqancsьlьqdan başqa daramadlarьqa birləşkən qьşlaq xoçalьq salьqь salьnsьn.

4. Samarqand şəhərinin şəhərdən taşqarь jerlərdə qьşlaq xoçalьqь bilən şuqullanqan xalqь qьşlaq çajlarьda alьnqan daramad həm (tapьlqan çajьdan qat'ьь nəzər) iş haqь bojьnca qьşlaq xoçalьq salьqь salьşqa çəlb etilsin.

Eslətmə: Samarqand şəhəri və Eran rajonьnьn şəhər dajьrasьdaqь jerlərdə qьşlaq xoçalьqь bilən şuqullanqan xalqь qьşlaq xoçalьq salьqь salьşqa tartьlmajdь.

Daramad normalarь

5. Өkryg dajьrasьqa kirgən ajrьm çajlarda salьq salьna turqan suvlь ekinlər ycyn qujьdaqь normalar belgilənsin:

Rajon və qьşlaq şoralarьnьn ismi	Suvlь ekinnin bir desətinəsidən kelgən daramad (som hьsabь bilən)
1. Aq Darja rajonь	
I gryppə	
Cəvkə, Badaj, Soqancь, kəttəgan, Jəni Qorqan, Pirimkent, Şajxlar, Lajьş, Kymyşnkent, Dəhbid . . .	107
II gryppə	
Jəni kent, Burqalь, Polat Darxan; Qara Tuxum .	100
2. Bulunqur rajonь	
I. gryppə	
Çambaj, Aq Qorqan, Sarь Çəşmə, Qara Mojun, Çьjambek, Xalvajь, Ьrtьşar Bala, Kөk Gymbəz, Qara kent, Bevacь, Gələ Kəpə, Eşim Aqsaq, Kynçaq, Qanlь, Mьxajlo-Vəlnenskii, Olazь Qonrad, Qonrad, Quvandьq, Bojracь, Şer, Qarqan Bala, Çyrnət	99
II gryppə	
Kөjcав, Tunqutar, Almət, Sofьь, Bedanii, Aman Turdь, Nebysə, Beşkytən	89
Çьzzax rajonь	
I gryppə	
Ş. Çьzzax (jəni və eskisi)	95
II gryppə	
Takcilik, Taşlaq, Xajrabatlьq	84
III gryppə	
Rabat, Jəni Qьşlaq, Ustьxan, Sajxan, Asmansaj, Kəttə Baqdan, Kөrpə, Ucma, Səfər, Ata, Aqaçan, Farьj	72
4. Zamьn rajonь	
I gryppə	
Zamьn, Kyl Tepə, Axta xana, Jam Karlik	78
II gryppə	
Pişəgər, Cet Arьq, Quduqcь, Jətti Kyci, Acь, Beş Bulaq	63
5. Ikramof rajonь	
I gryppa	
Tar Arьq, Sarьbaş, Ərəvxana, Dьmьşq Bala, Polatcь, Davul, Baltalь Pajan, Carxьn	115
II gryppə	
Balataş, Sandьqlь, Qoş, Quduq	105
III gryppə	
Aqalьq Pajьn, Conqajmьş, Sazaqan, Sarь Kəl	99
6. Eran rajonь	
Kəttə Qorqan Arьq, Jəni Rabat	128
7. Metən rajonь	
I gryppə	
Qonrad, Metən, Fəjzi Abad, Cim Qorqan, Barlas, Qoş Rabad, Qajьb Ata, Kyltysyn, Aq Tepə	107
II gryppə	
Qurlь, Zarbent, Bazar Çaj, Juqarь Saraj, Qara Taş	95
8. Paj Arьq raionь	
I gryppə	
Jəni Qazaq, Xatcamkөr, Ajtamqalь, Qoş Tegirmən, Byrkyt, Orta Sajdav, Nərimanovskii, Şaş Tepə, Tөrt Kөl, Qara Kesək, Xasьjat	112
II gryppə	
Juqarь Ьlanlь, Nəkryt, Qьqcaq Suv, Qara Abdal, Olaroşa, Qьzыl Bulaq	98
9. Yrgyt rajonь	
I gryppə	
Yrgyt, Qajraqlь, Qoj qьşlaq, Mirzə Qьşlaq, Qara Tepə, Xalmət, Gys	120
II gryppə	
Mymin Abad, Kenəgəs Sorь Tepə	103
III gryppə	
Aman Qotan, Çər Qьşlaq, blanlь	99
10. Joqarь Darqam rajonь	
I gryppə	
Baqь Bələnd, Xoça Ahrar, Xajmar, Daştap Bala, Gədaj Kөci, Sacaq Pajon, Sacaq Bala, Kylbə Pajan, Qavcьnan, Əndiçanii, Xьşrav	128
II gryppə	
Tajlaq Pajan, Varsьn, Qoş Tamqalь, Baxşь Tepə, Matrьd	122
III gryppə	
Elpək, Pəjsəmbə Sьjab, Qrta Qьşlaq, Baqь Zaqan, çymə Bazar, Zaqlьq, Adas, Nəvkəs	117
11. Jəni Qorqan rajonь	
I gryppə	
Gyl Bulaq, Kəltə Taj, Qara Taş, Təngi Taplь, Jəni Qorqan, Gəldrəyt, Avlьja, Çər Arьq, Xoça Bulaq, Cajanlь	93
II gryppə	
Gybdyn, Baxmal, Abuz, Çym-Çum Qarьz Karyk, Qara Qьşlaq, Muqul, Cəgələk	84

Eslətmə: Paxta ekilməgə, suvlь ekinlər daramadь normasьnьn jarmь mьqdarьda salьq salьnadь.

6. Paxta majdanьnь dan ekinlərini sьqьb cьqarьş hьsabьqa kenətiriş maqsadьda, suvlь jerlərdəgi dan ekinləri (bedə və paxtadan taşqarь, ymym norma jyzəsidən salьq salьnaturqan suvlь ekinlər) nin uşbu qarardaqь 5-nci madda bilən belgiləngən daramad normalarь, ajrьm qьşlaq şoralarьda jəkkə xoçalьqlarnьn ajrьm kətegərijəsi ycyn, ymymii suvlь ekin majdanьda paxta ekinlərinin tutqan ornьqa qarab, qujьdaqь mьqdarda aşьrьlsьn:

Paxta majdanь mьqdarьqa jaraşa xoçalьqlar kətegərijəsi	Daramad normalarьnь aşьrьş mьqdarь (prəsənt hьsabь bilən) I-nci pojas bojьnca	II-nci pojas bojьnca
a) paxta ekinləri bolmaqan xoçalьqlarda	80	50
в) paxta ekinləri bir carəkgəcə (25%) bolqan xoçalьqlarda	50	30
v) paxta ekinləri bir carəkdən jarьmqaca (26—50 prəsenti) bolqan xoçalьqlarda	30	20
g) paxta ekinləri jarьmdan aşьb yc carəkgəcə (51—75 prəsenti) bolqan xoçalьqlarda	20	—
d) paxta ekinləri yc carəkdən aşqan (76—100 prəsenti) xoçalьqlarda	—	—

Өzlərigə uşbu maddanьn kyci çarьь etilgən rajon və qьşlaq şoralarь qujьdaqь pojaslarqa bөlinədilər:

I pojas

1. Aq Darja rajonь

Badaj, Kəttəgan, Lajьş, Pirimkent. Soqancь, Cəvkə, Jəni Qorqan, Dəhbid, Qara Tuxum, Kymyş hent, Jəni hent, Şajqlar.

2. Bulunqьr rajonь

Eşim Aqsaq.

3. Çьzzax rajonь

Çьzzaxnьn eski və jəni şəhəri, Taşlaq, Takcilik, Xajrabatlьq

4. Metən rajonь

Cim Qorqan, Qonraq, Fəjzi Abad, Qurlь, Metən, Aq Tepə. Barlas

5. Paj Arьq rajonь

Qoş Tegirmən, Jəni Qazaq, Tөrt kөl, Ajtamqalь, Nərimanof, Byrkyt, Orta Sajdav, Qara Kesək, Xasьjat, Şoş Tepə.

II pojas

1. Bulunqur rajonь

Mьxajlo-Vəlnenskii, Olazь Qonrad, Hynçaq, Xalvajь, Tunqatar, Sarь Çəşmə, Qonrad, Bojracь, Şer Qorqan Bala, Çyrnət, Qanqlь, Kylcав, Aq Qorqan, Çьjambek, Bьvacь, Almət Sofьь, Ьrtьşar Bala Çambaj, Qara kent, Nebysə, Kөk Gymbəz, Bedanii, Qaoa Mojun, Gələ Kəpə, Quvanduq.

2. Çьzzax rajonь

Ustьxan, Aqaçan, Kөrpə, Rabat.

3. Zamьn rajonь

Zamьn, Cet Arьq, Quduqcь, Axta Xana, Acь, Jam, Kөl Tepə, Pişəgər.

4. Ьkramof rajonь

Ərəb Xana, Balataş Carxьn, Baltasь Pajun, Polatcь, Sarь Baş, Dьmьşq Bala, Davul Tar Arьq

5. Eran rajonь

Kəttə Qorqan Arьq, Jəni Rabat.

6. Paj Arьq rajonь

Xatcamkөr.

7. Juqarь Darqan rajonь

Zaqlьq, Xьşrav.

Uşbu 6-ncь maddanьn kyci qujьdaqь qьşlaq şoralarьqa çarьь etilməjdi:

1. Aq Darja rajonь

Polat Darxan.

2. Bulunqur rajonь

Aman Tyrdь, Beş Qotan

3. Çьzzax rajonь

Asman Saj, Jəni Qьşlaq, kəttə Baqdan, Usmət, səfər Ata, Farьz, Sajxan.

4. Zamьn rajonь

Jetti kecyv, Beş Bulaq.

5. Ikramof rajonь

Aqalьq Pajan, Conqajmьş, Sazaqan, Sarь kəl, Qoş Quduq, Sancьqlь

6. Paj Arьq rajonь

Olaraşa, Qara Abdal, Nəkryt, Qьpcaq Suv, Qьzыl Bulaq, Juqarь Ьlanlь

7. Metən rajonь

Qara Taş, Olajьb Ata, Juqarь Saraj, Kyltysyn, Zarbent, Bazar Çaj, Qoş Rabat.

8. Yrgyt rajonь

Şəhər şorasь və həmmə qьşlaq şoralarь

9. Juqarь Darqam rajonь

Elpək, Daştaq Bala, kylbə Rajan Orta Qьşlaq, Baqь Zaqaa, Nəvkəs, Adas, Pəjsəmbə Sьjab, Çymə Bazar, Sacaq Bala, Xoça Ahrar, Varsьn, Qoştamqalь, xajmar, Qavcьnan, Tajlək, Matrьd, Əndiçanii, Gədaj Kөci, Baxşь Tepə, Sacaq Pajan, Baqь Bələnd.

10. Jəni Qorqan rajonь

Həmmə qьşlaq şoralarь.

Eslətmə: 1. Məzkyr aşьrьş salьq salьna turqan ymymii daramadь 250 somdan kəm bolqan xoçalьqlarqa tarqatьlmajdь.

2. Şunьndek, paxta ekinlərinin daramad normasьqa çarьь etilməjdi.

3. Bu aşьrьş, muştumzor xoçalьqlarda suvlь ekinlərdən kelgən haqьqьь daramadqa tatbьq qьlьnadь.

7. Baharьь jakii suvlь ekin majdanьnь myhim səbəbsiz qьsqartqan xoçalьqlar ycyn, dьjqancsьlьq majdanь өtkən jьl ekin majdanьqa qarab hьsablanadь.

Eslətmə: tola ekilməgən suvlьq jerlərgə, suvlь ekinlərnin daramad normasь bojьnca salьq salьnadь.

8. Baharьь ekinlər, qьşlaq xoçalьqьnьn maxsus nəv'ləri və carvacsьlьq ycyn salьq salьna turqan daramad normasь, rajonlar bojьnca tybəndəgicə belgilənsin:

№ №	Rajonlar ismi	suvlь jernin bir desətinəsidən kelgən daramad (som hьsabь bilən) Baharь-karlik	Baq	Takzar	Şalь	Baqca	Səbzəvat	Təmaki	Tirgizilgən 1 qutь ipak qurt urusudan kelgən daramad
1	Aq Darja . .	—	170	236	280	250	305	310	15
2	Bulunqur . .	13	206	236	216	240	315	310	15
3	Çьzzax . .	16	170	236	—	230	300	310	15
4	Zamьn . .	16	170	236	—	230	280	310	15
5	Jkramof . .	16	234	318	316	250	280	310	15
6	Eran . . .	—	188	357	—	280	315	310	15
7	Metən . . .	13	170	236	260	230	280	310	15
8	Paj Arьq .	13	206	237	—	250	280	310	15
9	Yrgyt . .	15	170	344	316	250	315	310	15
10	Juqarь Darqam	16	188	357	258	280	315	310	15
11	Jəni Qorqan	16	170	236	—	230	280	310	15

Eslətmə: Baxarьь jerlərdəgi baqcalarqa, baharьь ekinlər ycyn belgilənqən norma bojьnca salьq salьnadь.

Dьjqancsьlьqdan taşqarь işlərdən kelgən daramadnь belgiləş

9. Jəkkə mehnət xoçalьqlarьda kystər, hynərməndcilik dən kelgən daramad və dьjqancsьlьqdan taşqarь başqa işlər daramadь (bundan iş haqь mustasna), şunьndek kөllektif xoçalьqlarnьn dьjqancsьlьqdan taşqarь işlər daramadь qujьdaqь qatьь prəsəntlər bilən belgiləngən mьqdarda salьq salьşqa çəlb etilsin:

a) kystər və hynərməndcilik kəsbləridən, uşbu mьqdarda:

1. Paxtanь qajtadan işləş, ip cьqarьş, toqumacsьlьq kəsbləri—60 prəsənt.

2. Qьşlaq xoçalьq qurallarь (ketmən, oraq, tiş) və yj (kylal, tynykə, dyrədgər, qaşьq) aşjalarьnь işləş—40 prəsənt.

3. Başqa kəsblər—50 prəsənt;

в) myrəkkəb qьşlaq xoçalьq maşьnalarьnь (mexaniciskii dvigətellərdən taşqarь) içərəgə berişdən kelgən daramad—10 prəsənt;

v) cetdə, jallanmaj işləşdən kelgən daramad—30 prəsənt.

g) өz xoçalьqlarьda dajьm turqan xadьmlarnьn iş haqьdan kelgən daramad—15 prəsənt və өz qьşlaq xoçalьqьdan taşqarь dajьm turqan xadьmlarnьn iş haqьdan kelgən daramad — 10 prəsənt mьqdarьda;

d) cetdə jallanьb işləşdən kelgən daramad—15 prəsənt.

Eslətmə: 1. Iş haqь, şunьndek cetdə jallanьb işləşdən haq alaturqan grəqdənlər ətkən əkləd jьlьnьn 1-nci majьdan 30-nci əpreligəcə hasьl qьlqan iş haqlarьnьn mьqdarь toqrьsьda, əkləd jьlьnьn 1-nci ijynidən kecikməj, iş çajlarьdan isprəfkə alьb, qьşlaq şorasьqa taqdьm qьlьşlarь lazьm.

2. Trijer və sərtirəfkə, şunьndek myrəkkəb bolmaqan qьşlaq xoçalьq maşьnalarьdan kelgən daramaqqa salьq salьnmajdь.

3. Kөperətifləşkən və jallьq mehnətdən fajdalanmaj turqan kystər və hynərməndlər ycyn, uşbu maddanьn „a" pynkti tərtibidə hьsab qьlьnьb salьq salьşqa çəlb etilgən daramad mьqdarь 25 prəsənt kəmətjirilədi. Bu ьmtьjaz, kөperətif sestiməsigə kirgən şirkətgə a'za bolьb turuvcь kystər və hynərməndlərgə—ginə çarьь qьlьnadь.

Prəsənt qoşьmcalarь

10. Salьq salьna turqan daramadnь qьşlaq xoçalьqьnьn haqьqьь daramadьqa jaqьnlaştьrьş maqsadьda, jəkkə qьşlaq xoçalьqlarь ycyn, xoçalьqnьn həmmə mənbə'ləridən kelgən və salьq salьna turqan ymymii daramad mьqdarьqa qarab, qьşlaq xoçalьqьdan kelgən və norma bojьnca hьsablanqan daramadqa qujьdaqь mьqdarda prəsənt qoşьmcalarь belgilənsin:

Rajonlar	bir baş hajvannьn daramadь (som hьsab bilən) At və tyjə	Sigir	Heləkyz	Eşək	Burdaqь qoj və ecki
Həmmə rajon və qьşlaqlarda	15	15	13	5	3

№ №	Rajonlar ismi	500 dən 600 gəcə	600 dən 700 gəcə	700 dən 800 gəcə	800 dən 900 gəcə	900 dən 1000 gəcə	1000 somdan aşьq
1	Çьzzax	5	6	7	8	9	10
2	Zamьn	5	6	7	8	9	10
3	Metən	5	6	7	8	9	10
4	Paj Arьq	5	6	7	8	9	10
5	Jəni Qorqan	5	6	7	8	9	10
6	Aq Darja	—	5	6	7	8	10
7	Bulunqur	—	5	6	7	8	10
8	Ikramof	—	5	6	7	8	10
9	Eran	—	5	6	7	8	10
10	Yrgyt	—	5	6	7	8	10
11	Juqarь Dardam .	—	5	6	7	8	10

Eslətmə: Salьq salьna turqan ymymii daramadlarь 9 jakii 10 çan bolqanda—hər çanqa 60 som, 11 jakii 12 çan bolqanda—65 som, 13 jakii undan köprək bolqanda—70 somdan aşmaqan xoçalьqlarqa prəsənt qoşьmcalarь tatbьq qьlьnmajdь.

Muştumzor xoçalьqlarqa salьq salьş

11. Qujьdaqь əlamətlər bolqanda, xoçalьqlar muştumzor sanalьb, salьq jəkkə tərtibdə salьnadь:

a) əgər xoçalьq, qьşlaq xoçalьq işləri ycyn jakii kystər sanaatьqa və karxanalarda myntəzəm syvrətdə jallanma mehnət qollansa, Qanun bojьnca, jallanma mehnət qollanьş sajlav buquqьdan məhrym etməgən hallar bundan mystəsnadьr.

в) əgər xoçalьqda tegirmən, majçuvaz, abçuvaz, mevə jakii səbzəvat qurutə turqan çaj ja esə başqa sanaat karxanalarь bolsa, bəşərti şu şamal jakii suv kyci bilən işləj turqan maşьnalər tatbьq qьlьnsa;

v) əgər xoçalьq, maşьna kyci bilən işləj turqan ajrьm myrəkkəb qьşlaq xoçalьq maşьnalarьnь myntəzəm syvrətdə icərəgə berib tursa jaxud şu maşьnalar bilən başqa xoçalьqlar ycyn haq alьb işləsə;

g) əgər xoçalьq, qurьş jakii karxana ycyn, yskynləngən ajrьm benalarnь içərəgə berib tursa;

d) əgər xoçalьq aqьr şərtlər bilən jer içərəgə alsa:

e) əgər xoçalьq ajьla icidə işgə jaralьq erkəklər və xoçalьq imkanijəti bolqanь halda өz jerini içərəgə bersə jakii unь carəkar jardamь bilən işlətsə;

z) əgər xoçalьq savda və sanaat joluda fajdalanьş maqsadь bilən baq, takzar və başqalarnь içərəgə alsa;

z) əgərdə xoçalьq a'zalarь savda, sodxorlьq bilən şuqullansalar daramadlarь bolsa (şu çymlədən diinii xadьmlar).

12. Qьşlaq xoçalьq işidə jallanma mehnətdən fajdalanqan xoçalьqlar qujьdaqь hallarda muştumzorlar kətegərijəsigə qojьlmasьn:

a) suvlь majdanlarьnьn en kəmidə jarmьqa paxta ekgən paxtakar xoçalьqlarda, şunьndek baq, takzar və səbzəvat xoçalьqlarьda jallanqan işci kyci məvsymigə 150 iş kynidən aşmasa;

в) başqa dьjqancsьlьq xoçalьqlarьda jallanqan işci kyci məvsymigə 120 iş kynidən aşmasa;

v) carvadar xoçalьqlarda jallanqan işcilər jьlьqa iki nəfərdən aşmasa;

g) ajьla icidə işgə jararlьq erkəklər bolmaqan xoçalьqda, cunancь: bevə xatьn, jetim, məjib ve xərbii xьzmatcьlar ajьlasь xoçalьqlarьda qьşlaq xoçalьq işcləri ycyn dajьmьь bir jallanqan işci, oquvcьlar və sajlanьb tə'jinləngən vəzifələrdə işləvci kişilər xoçalьqьda, jaxud birdən—bir işgə jararlьq ajьla a'zasьnьn qattьq kəsəli səbəbidən, şujaq şərtlərdə məvsym ycyn bir jallanqan işcidən aşmasa.

Eslətmə: Temircilik, ərəvəsazlьq, jaqac, təndir və kөzə işləş, kylalcilik kəsbidə bir jallanqan işcinin bolьşь bu xoçalьqlarnь muştumzor xoçalьqlar. Qatarьqa eltiş ycyn əlamət emədir, bəşərti ajьlada işgə qablьjatlь erkək bolmasa.

13. Muştumzor xoçalьqlarda ajьla a'zalarьnьn dьjqancsьlьqdan taşqarь işlərdən kelgən daramadlarь, şu çymlədə iş haqlarь, salьq salьna turqan daramadqa tola kirtilsin. Şu şərt bilən kim, əgər ular xoçalьq bilən alaqanь yzməgən bolsalar.

14. Jəkkə tərtibdə salьq salьnaturqan xoçalьqlarnьn rojxatьnь tyziş və ularnьn daramad mьqdarьnь aldьn belgilaş qьşlaq şoralarь tamanьdan bəçərilədi. Qьşlaq şoralarь tamanьdan tyzilgən rojxatlar və hьsablanaturqan daramad kəmbaqallar məçlisidə myzakərə qьlьnьşь lazьm. Jəkkə tərtibdə salьq salьna turqan xoçalьqlarnьn rojxatьnь qat'ьь rəvişdə tasdьq qьlьş və ularnьn daramadьnь belgiləş rajon salьq komisijələri tamanьdan bəçərilədi.

Muştumzor xoçalьqlarьnь tola salьqqa tartьş və orta hal xoçalьqlarqa jəkkə tərtibdə salьq salьnmaslьqь ycyn, bu kəmisijələr jəkkə tərtibdə salьq salьnaturqan hər bir xoçalьqnь dьqqat bilən tekşirib cьqьşqa məçbyrdirlər. Şu işdə natoqrьlьq tapьlqan taqdьrda, əjbdarlar çьnajь məs'ylijətgə tartьlsьnlər.

Kөllektif xoçalьqlarnьn daramadьnь belgiləş

15. Kөllektif xoçalьqlarda salьq salьna turqan daramad, muqarrar qьlьnqan norma bojьnca belgilənsin. Hьsabat işi toqrь qojьlqan kөllektif xoçalьqlarnьn daramadь esə norma eməs, bəlkii hьsabatqa qarab belgilənsin.

Şirkətlərnin daramadьqa salьq salьş

16. Tyrli addьь şirkət a'zalarьnьn şu şirkətgə iştirak qьlьşdan kelgən daramadlarьqa, ularnь beş prəsənt kəmətjiriş bilən jəkkə xoçalьqlarьqa qarab salьq salьnsьn.

Jənillikiər

17. Həmmə rajonlarda həm, daramadlarь qujьdaqь mьqdardan (salьq salьnmaj turqan minimymdən) aşmaqan xoçalьqlar salьqdan azad qьlьnsьn.

(Davamь var).

Benakarlikni rьvaçlaş işinin ahvalь toq rьsьdaqь daqlad bojьnca ӨzbŞÇ mərkəzii KK və RKI xalq kəmisərliginin Qararь

1. Өz. Olalla Mərkəzii

Tasdьqlanqan lajьha, Өzgəstrəj bilən şərtnama, xoçalьq-malьja planь, benakarlьqqa tajjarlьq ycyn məs'yl kişilərnin joqlьqь və jer ycəstkələri bilən tə'min bolьşda namyajjənlik—benakarlikgə tajjarlьq tədbirlərinin buzlьlşьnь kersətib, unьn bəçərilişini xavfastьqa qojadь.

Benakarlik məs'ələlərigə nьhajat b'tьbarsьz nisbət etilgəni ycyn—ьdaraqa **qattьq „hajf səngəl"** b'lan qьlьnsьn.

Ьdaraqa, benakarlikni bytyn kerəkli ynsyrlar bilən tə'minlaş jolьda kөnkret tədbirlərni şu jьl 1-nci əpreldən keçikməj RKI xalq kəmisərligigə taqdьm qьlьş təklif etilsin. Şy bilən birgə, bu zədənijənin həmməsi jakii bir qьsmь bəçərilməgən taqdьrda, uşbu benakarlik məvsymigə tajjarlьq toqrьsьdaqь direktiflərni bçra qьlmaqan ьdara xadьmlarnь əlişdiriş məs'ələsi qojьlsьn.

2. өzbek carvacsьlьq sajuzь

Carvacsьlьqnьn ahvalьnь jaxşьlaş toqrьsьda munasьb direktiflər bola turьb, benakarlikgə tajjarlьq bawda qat'ьь cara kerilməgəni və benakarlik ycyn məs'yl kişilər açrətilməgəni ycyn—өzbek carvacsьlьq sajuzь ьdarasьnьn bytyn həj'ətigə **„hajf səngəl"** b'lan qьlьnsьn.

Sajuzlar sajuzьqa, ӨzbŞÇ xalq kəmisərləri şorasьnьn benakarlikgə tajjarlьq toqrьsьdaqь qararьnь bəçərməshkdə əjədar kişilərni əlişdiriş maqsadь bilən, ьdara həj'ətini qajtadan kөrip cьqьş məs'ələsini qojьş təklif etilsin.

3. өzpromsajuz

sənaat-malьja planьnьn joqlьqь, jer ycəstkələri bilən bytynləj dejarlik tə'min etilməslik, Өzgəstrəj bilən qat'ьь şərtnamalarnьn bolmaslьqь və өkryglərdəgi benakarlikgə jolbaşcьlьq tədbirlərinin joqlьqь (faqat rəsmii, tərəflərcə nisbət) ycyn — ьdara rəjisi orunbasarь ortaq **xonikgə „hajf səngəl"** b'lan qьlьnsьn, tehnik **cenətərəf** esə—**işdən alьnsьn**.

Өzpromsajuz ycyn məs'yl tehnikəvli xadьmnь belgiləş toqrьsьda xalq mehnət kəmisərligidən soralsьn.

4. өzbek ipək sajuzь

Benakarlikgə tajjarlьq bawda qat'ьь cara kөrilməgəni, cunancь: lajьha arnьn өz vaqtьda tajjarlanmaslьqь, ularnьn tasdьq ycyn na toqrь taqdьm qьlьnьşь, çajlardaqь benakarliknin ahvalь toqrьsьda ma'lymatnьn joqlьqь, təkcələrni qurьş ycyn matьrьjal bilən tə'min etilməslik və benakarlikgə tajjarlьq ycyn məs'yl kişilərnin belgilənməgəni ycyn—ьdara rəjisi ortaq **avbajokaqa „hajf səngəl"** b'lan qьlьnsьn.

Өzbek ipək sajuzьqa, benakarlikgə tajjarlьqnь tə'minləş caralarь toqrьsьda şu jьl 1-nci əprelgəcə RKI xalq kəmisərligigə bildiriş və əzgəstrəjgə benakarlikni jaqac matьrьjallarь bilən tə'minləş təklif etilsin.

Cetdən keitirilə turqan jaqac matьrьjallarь bolmaqan taqdьrda, məhəlli matьrьjallar bilən tə'minləşgə cara kerilsin. Bunьn ycyn, xalq jer işləri kəmisərligi munasьb daraxtzarnь belgiləş toqrьsьda kөrsətmə bersin.

5. өzplodovinsajuz

Işlənib bolqan, tajjar matьrьjallar bojьnca benakarlikni etkəziş və ularda kөrsətilgən tosqunlarnь joqatьş həm aldьnь alьş („Acьzlьqqa bojsunьb olturmaj, qьjьnlьqlarnь jeniş kerək"singəri ymymii tənbihlərdən taşqarь) qat'ьь cara kerilməgəni ycyn—ьdara a'zasь **pədvər kөfgə „navid"** qojьlsьn.

6. өzbekbirləşyv

Benakarlikgə tajjarlanьş haqqьda xalq kəmisərləri şorasь qararьnьn bəçərilməgəni, bunьn nətiçəsidə, jəni zədənijələr munasəbətь bilən, plannь qajtadan kөrişgə alьb barqanьnь ajtib,—өzbekbirləşyvgə, şu jьl 25-nci martqaca, benakarliknin mykəmməl və anьqlanqan planьnь, bytyn tegişli ynsyrlər bilən tə'minlənib taqdьm qьlьş təklif etilsin.

7. Kөlxozstroj

Indystrijəl qurulьşьnьn lajьha, ismetə və işci kyclər bilən bytynləj tə'minlənməgənni kөrsətib, əjnil zamanda təşkilat dөvrini nəzərgə alьb,—benakarlikni lajьha və başqa zərvr ynsyrlər bilən şu jьl 1-nci əprelgəcə tə'min qьlьş və nətiçəsini RKI xalq kəmisərligigə bildiriş təklif etilsin.

8. Benakarlikni

Məhəlli benakarlik matьrьjallarь bilən tə'minləşnin qanaətsьz halda ekənini ajtib etib,—uşbu məvsymdə benakarlikgə tartьlqan həmə karxana və təşkilatlarqa, benakarlikni məhəlli matьrьjallar bilən tə'minləş ycyn şişьlьş cara kerişə və tə'minat dərəcəsi toqrьsьda atcot məs'yratlarьnь şunьndek kөrilgən caralarnь u jьl 1-nci əprelda RKI xalq kəmisərligigə taqdьm qьlьş təklif etilsin.

ӨzbŞÇ RKI xalq kəmisərininin orunbasarь: **kөnөbejof.**

Өzbekistan ьçtьmaььşora çymhyrijjəti şoralar mərkəzii ьçraьja qomьtasьvə xalq kəmisərləri şorasьnьn QARARЬ

1930 ncь jьl, 28 nci fevral, № 39, ş. Sararqand.

ӨzbŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqomь Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn „turar çaj bьnalarьdan mə'mərii tərtibdə cьqarьş toqrьsьda" qь 1928 ncь jьl 22 nci dekəbir tarьxlь 218 nci san qararьnь 11-в nci madda bilən təkmilləş haqьda.

Өzbekistan Bçtьmaьь Şora Çymhyrijjəti Şoralar Mərkəzii Bçraьjja Qomьtasь və Xalq Kəmisərləri Şorasь QARAR QbLADbLAR:

Өz bŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqomь və Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn „turar çaj bьnalarьdan mə'mərii tərtibdə cьqarьş toqrьsьda" qь 1928 ncь jьl 22 nci dekəbir tarьxlь 218 nci san qararь (ӨzbŞÇ əməldəgi qanunlarьnьn myntəzəm jьqьndьsь madda—180 və ӨzbŞÇ qanunlar jьqьndьsь 1929 ncь jьl № 54, madda—298) qujьdaqь məzməndəgi 11-в nci madda bilən təkmillənsin:

„11-в (Şu qararnьn 11-a maddasьda kөrsətilgən qajьdalar Өz bŞÇ nin təş və turpaq jollar həmdə Өftəməbil tьransportь ьdarasь və məhəllii jol ьdaralarь qaramaqьda bolьb şəhər və şəhər tipidəgi qьşlaqlardan taşqarьda jol ycyn açratьlqan çajlarda bolqan bьnalarqa çarь qьlьnadь.

Yjdən cьqarьş toqrьsьda farmajьş berə alatьrqan kişilərnin tevərəgi ӨzbŞÇ taş və turpaq jollar həmdə Өftəməbil tьransportь ьdarasь tamanьdan belgilənədi.

өz. ь. ş. ç. şoralar mərkəzii bçraqomьnьn rəisi:
Axunbawajьf.

өz. ь. ş. ç. xalq kəmisərləri şorasьnьn rəisi muavьnь: Kərimif.

өz. ь. ş. ç. şoralar mərkəzii bçraqomьnьn sərkatib orunbasarь:
Tanalskii

Узлит №4712 типо-литография Узполиграфтреста №3, Самарканд. Тираж 26200